

ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ (ಬಿಬಿಎಂಪಿ)
ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ (ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಮ್) ಉಪನಿಯಮ
ಆಗಸ್ಟ್ 2019

ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು 2019ರ 15ನೇ ನಿಯಮದ ಅನ್ವಯ ಅಧಿಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬಿಬಿಎಂಪಿ / ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಉಪನಿಯಮಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ 1976ರ Karnataka Municipal Corporations Act, 1976 (Karnataka Act 14 of 1977) (1977ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ 14)ರ ಕಲಮು 423, 424, 426, 431-A, 431-B ರ 15ನೇ ನಿಯಮದ ಅನ್ವಯ (e), (f) ಮತ್ತು (zf) ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಓದಲಾಗಿರುವಂತೆ ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ (ಬಿಬಿಎಂಪಿ)ಯು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ 1
ಸಾಮಾನ್ಯ

1. **ಲಘು ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಮತ್ತು ಆರಂಭ:-** (1) ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ನು ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ (ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಮ್) ಉಪವಿಧಿ, 2019 ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ಚುನಾಯಿತ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಅನುಮೋದನೆಗೊಂಡ ಬಳಿಕ ಅಧಿಕೃತ ರಾಜ್ಯಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಇದು ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿದೆ.

2. **ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪ್ರದೇಶ:-** (1)ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ 1976ರ (1977ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ 14)ರ ಅನ್ವಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ಸರಹದ್ದು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಅನ್ವಯವಾಗಲಿದೆ. ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳು ಅಧಿನಿಯಮದ ಕಲಮು 423ರ ಉಪಕಲಮು (1)ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿದೆ.

(2) ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಭಗ್ನಾವಶೇಷ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಬಯೋ ಮೆಡಿಕಲ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಗಳ ಸಂಬಂಧಿತ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ನು ಓದಬಹುದಾಗಿದೆ.

3. **ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು:-** ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿರುವ ಆದರೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸದೇ ಇರುವ ಅನುಸೂಚಿಗಳು, ಪದಗಳು ಮತ್ತು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪರಿಷ್ಕೃತಿಯ ಅಗತ್ಯ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.

3.1 "ಏಜೆನ್ಸಿ ಅಥವಾ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರು" ಎಂದರೆ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ನಿಯಮಾವಳಿ 2016ರ ಅನ್ವಯ ಮತ್ತು ಈ ಉಪವಿಧಿ 2019ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಾಯ್ದೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಂತಹ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ/ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆ, ನೋಂದಾಯಿತ ಸಂಘ, ಟ್ರಸ್ಟ್, ಪಾಲುದಾರ, ಸೀಮಿತ ಬಾಧ್ಯತೆಯ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯಿಂದ (ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬಿಬಿಎಂಪಿ) ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಥವಾ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದಿರುವಂತಹ ಚಿಂದಿ ಆಯುವವರ ಸಂಘ ಮತ್ತು /ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ನೋಂದಾಯಿತ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಪರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ನೋಂದಾಯಿತ ಅಥವಾ ನೇಮಕ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಮಾರಾಟಗಾರ ಆಗಿರಬಹುದಾಗಿದೆ.

3.2 "ಏರೋಬಿಕ್ ಕಾಂಪೋಸ್ಟಿಂಗ್" (ಆಮ್ಲಜನಕದ ಮೂಲಕ ಮಿಶ್ರಗೊಬ್ಬರ) ಎಂದರೆ ಆಮ್ಲಜನಕದ ಮೂಲಕ ಸಾವಯವ ವಸ್ತುಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಭಜನೆಯ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ.

3.3 "ಅನ್‌ಏರೋಬಿಕ್ ಡೈಜೆಶನ್" ಎಂದರೆ ಆಮ್ಲಜನಕರಹಿತವಾಗಿ ಸಾವಯವ ವಸ್ತುಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವ ವಿಭಜನೆಯ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ.

3.4 "ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸುವುದು" ಎಂದರೆ ಘ ನತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿರುವ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಯಾವುದೇ ಏಜೆನ್ಸಿ ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ (ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ) ಅನುಮತಿ ಪಡೆದಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದರ ನಿರ್ವಾಹಕ.

3.5 "ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೀಯ (ಕೊಳೆತು ಹೋಗುವ) ತ್ಯಾಜ್ಯ" (ಬಯೋಡೀಗ್ರೇಡಬಲ್ ವೇಸ್ಟ್) ಎಂದರೆಯಾವುದೇ ಸಾವಯವ ವಸ್ತುವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸರಳವಾದ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರವಾದ ಸಂಯುಕ್ತಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಘಟಿಸಬಹುದಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯ.

3.6 "ಬಯೋ ಮಿಥೇನೇಶನ್" ಎಂದರೆ ಮಿಥೇನ್‌ನ್ನು ಸಮೃದ್ಧ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುವ ಬಯೋಗ್ಯಾಸ್ (ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ) ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಕಿಣ್ವ (ಎಂಜೈಮ್)ಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸಾವಯವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವಿಘಟಿಸುವುದು (ಕೊಳೆಸುವುದು).

3.7 "ಬ್ಲಾಕ್" ಎಂದರೆ ಏಳುನೂರ ಐವತ್ತು (750) ಮನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ, 300ರಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಈ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಬೀದಿಗಳು, ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದ್ದು ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತಲಾವಾರು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ, ಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

3.8 "ಬಯೋ ಮೆಡಿಕ್‌ಲ್ ವೇಸ್ಟ್" (ವೈದ್ಯಕೀಯ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ) ಎಂದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯ (i) ಮನುಷ್ಯರ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿನ ರೋಗದ ಪತ್ತೆ, ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಅಥವಾ ರೋಗ ನಿರೋಧ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಂಶೋಧನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಅಥವಾ

(ii) ಮನುಷ್ಯರ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿನ ರೋಗದ ಪತ್ತೆ, ಅಥವಾ ರೋಗ ನಿರೋಧ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಂಶೋಧನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಜೀವಿಗಳು ಅಥವಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಮಾಡಲಾದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಅಥವಾ ಚಯಾಪಚಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಅಥವಾ ಜೀವ ರಸಾಯನಿಕ (ಬಯೋಕೆಮಿಕಲ್) ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ.

(iii) ಆರೋಗ್ಯ ಶಿಬಿರಗಳಲ್ಲಿ; ಅನುಸೂಚಿ 1ರ ಡಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಚಿತ್ರ ವಿವರಣಾ ಪಟ್ಟಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

3.9 "ಬ್ರಾಂಡ್ ಓನರ್" (ಉತ್ಪನ್ನದ ಮಾಲೀಕರು) ಎಂದರೆ ನೋಂದಾಯಿತ ಉತ್ಪನ್ನದ ಲೇಬಲ್‌ನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆ.

3.10 "ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕ" (ಬಲ್ಕ್ ವೇಸ್ಟ್ ಜನರೇಟರ್) ಎಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳು ಅಥವಾ ಅಧೀನಕೊಳಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳು ಅಥವಾ ಅಧೀನಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗಳು, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಂಗದ ಅಧೀನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗಳು, ಶಾಲೆಗಳು, ಕಾಲೇಜುಗಳು, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು, ಇತರೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ವಸತಿ ನಿಲಯಗಳು, ಹೋಟೆಲುಗಳು, ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ಪೂಜಾ ಸ್ಥಳಗಳು, 50ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಘಟಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಸತಿ ಸಮುಚ್ಚಯ (ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್)ಗಳು, ಕ್ರೀಡಾಂಗಣ, ಕ್ರೀಡಾ ಮತ್ತು ಸಂಕೀರ್ಣಗಳು, ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ 10 ಕೆಜಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಸ್ಥಳಗಳು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರೆಂದು ಘೋಷಿತವಾಗಿರುವವರ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ, ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬದಲಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

3.11 "ಉದ್ಯಾನಗಳು ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ" ಎಂದರೆ ಉದ್ಯಾನವನಗಳು, ತೋಟಗಳು, ಸಂಚಾರಿ ದ್ವೀಪಗಳು, ರಸ್ತೆ ವಿಭಜಕಗಳು ಹಾಗೂ ಹುಲ್ಲು, ಮರದ ತುಂಡುಗಳು, ಕಳೆಗಳು, ಮರದ 'ಕಂದು' ಬಣ್ಣದ ಸಮೃದ್ಧ ಇಂಗಾಲ ಹೊಂದಿರುವ ಕತ್ತರಿಸಿದ ಶಾಖೆಗಳು, ರೆಂಬೆಗಳು, ಮರದ ತೊಗಟೆಗಳು, ಒಣಹುಲ್ಲು ಕಡ್ಡಿ ಅಥವಾ ಸತ್ತ ಎಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಮರದ ಸವರಿದ ಭಾಗಗಳು ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿದಿನದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕವಾಗಿ ಕೊಳೆಯುವ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಲಾಗದ ವಸ್ತುಗಳು.

3.12 "ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ"ವು ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ವಸತಿಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅವುಗಳ ರಾಶಿ, ಆಕಾರ, ಗಾತ್ರ ಅಥವಾ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದಾಗಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಮತ್ತು /ಅಥವಾ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯ ಮನೆ ಮನೆ ಸಂಗ್ರಹದ ವೇಳೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇರುವುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹಳೆಯ ಹಾಸಿಗೆ, ಹಳೆಯ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು. ಸಚಿತ್ರ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಅನುಸೂಚಿ 1ರ (ಇ) ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

3.13 "ಉಪವಿಧಿ" ಎಂದರೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಅಧಿಸೂಚಿತವಾದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳು, ನಗರಗಳ ಗಣತಿ ಮತ್ತು ಅಧಿಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶ ಉಪನಗರ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವಂತಹುದಾಗಿದೆ.

3.14 "ಸಿ ಮತ್ತು ಡಿ ನಿಯಮಗಳು" ಎಂದರೆ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಭಗ್ನಾವಶೇಷ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು, 2016 ಆಗಿದ್ದು, ಇದು ಬಿಬಿಎಂಪಿಯ ಅಧಿಸೂಚನೆಗಳು, ಆದೇಶಗಳು ಹಾಗೂ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಸೂಕ್ತ ಸರಕಾರೀ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು.

3.15 "ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಭಗ್ನಾವಶೇಷ ತ್ಯಾಜ್ಯ"ವು ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಭಗ್ನಾವಶೇಷ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ನಿಯಮಾವಳಿ 2016ರ ನಿಯಮ(3) ಉಪನಿಯಮ(1)ರ ಅನುಸೂಚಿ(ಸಿ)ಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು.

3.16 "ಸಿಪಿಸಿಬಿ" ಎಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಪರಿಸರ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ.

3.17 "ಸ್ವಚ್ಛ ಪ್ರದೇಶ" ಎಂದರೆ ಎದುರುಗಡೆ ಇರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಸುತ್ತಲೂ ಅಥವಾ ಕಾಲುದಾರಿಯ ಅಂಚಿನವರೆಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿರುವ ಯಾವುದೇ ಆವರಣ ಹಾಗೂ ಚರಂಡಿ, ಪಾದಚಾರಿ ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ಕಾಲುದಾರಿಯ ಅಂಚು.

3.18 "ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಶುಲ್ಕ" ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ನಿರ್ವಹಕರು/ಸಂಘಟಕರ ಬಳಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸ್ಥಳ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಮೊತ್ತ.

3.19 "ದಹನಕಾರಿ/ಅಗ್ನಿಕಾರಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ"ಎಂದರೆ ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟನೆ ಆಗದ (ಕರಗದೇ ಇರುವುದು), ಪುನರ್ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗದ, ಮತ್ತೆ ಬಳಸಲಾಗದ, ಹಾನಿಕಾರಕವಲ್ಲದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವಾಗಿದ್ದು 1500 ಕಿಲೋ ಕ್ಯಾಲೊರಿ/ಕೆಜಿ ಕನಿಷ್ಠ ಕ್ಯಾಲೊರಿ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್, ಮರದ ತಿರುಳು ಮೊದಲಾದವುಗಳಂತಹ ಕ್ಲೋರಿನ್‌ಯುಕ್ತವಲ್ಲದ ವಸ್ತುಗಳು.

3.20 "ಸಮುದಾಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಡಬ್ಬ"ಎಂದರೆ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯಿಂದ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡು ಮಾಲೀಕರು ಮತ್ತು ಅಥವಾ/ಒಂದು ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತ ಹೆಚ್ಚು ಆವರಣಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವವರ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುವ ವಿಂಗಡಿಸಿದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ರಸ್ತೆ ಬದಿ/ಅಥವಾ ಅಂತಹ ಮಾಲೀಕರ ಯಾವುದೇ ಆವರಣದಲ್ಲಿ/ಆಶ್ರಯಿತರ ಅಥವಾ ಅವರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.

3.21 "(ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್) ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕೆ" (ಕಾಂಪೋಸ್ಟಿಂಗ್) ಎಂದರೆ ಸಾವಯವ ವಸ್ತುಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮಣು ಜೀವ ವಿಭಜನೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ.

3.22 "ಸಹ ಸಂಸ್ಕರಣೆ" ಎಂದರೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಘಟನೆ ಹೊಂದದ (ಕೊಳೆತು ಹೋಗದ) ಮತ್ತು ಮರು ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಬಳಕೆ ಆಗಿದೆ. ಈ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಕ್ಯಾಲೊರಿಕ್ ಮೌಲ್ಯ 1500 ಕಿಲೋ ಕ್ಯಾಲೊರಿ/ಕೆಜಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿ ಅಥವಾ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲವಾಗಿ ಅಥವಾ ಎರಡನ್ನೂ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಖನಿಜ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಪಳೆಯುಳಿಕೆ ಇಂಧನಗಳ ಬದಲಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ.

3.23 "ವಿಕೇಂದ್ರಿತ ಸಂಸ್ಕರಣೆ" ಎಂದರೆ ವಿಘಟನೆ ಹೊಂದಬಹುದಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಗರಿಷ್ಠ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗಾಗಿ ಚದುರಿಕೊಂಡಿರುವ ಸ್ಥಳೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು. ಪುನರ್ಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾದವುಗಳನ್ನು ಅವುಗಳು ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗುವ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು. ಈ ಮೂಲಕ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಅಥವಾ ವಿಲೇಗೆ ಸಾಗಾಟವನ್ನು ಕನಿಷ್ಠಗೊಳಿಸುವುದು.

3.24. "ವಿಲೇವಾರಿ"ಎಂದರೆ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಲಿನ ಹೊಂದುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು, ಮೇಲ್ಮೈ ನೀರು ಮಲಿನವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು, ಸುತ್ತವರಿದ ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಆಕರ್ಷಿತವಾಗದಂತೆ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನುಜಡವಾಗಿ ಬೀದಿಗಳನ್ನು ಗುಡಿಸುವುದು, ಭೂಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಚರಂಡಿಗಳಿಂದ ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಅಂತರ್ಜಲ, ಮೇಲ್ಮೈ ನೀರು,ಸುತ್ತವರಿದ ' ಗಾಳಿ ಮಲಿನವಾಗದಂತೆ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಆಕರ್ಷಿತವಾಗದಂತೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ.

3.25 "ಅಪಾಯಕಾರಿ ಗೃಹ ತ್ಯಾಜ್ಯ" ಎಂದರೆ ಗೃಹ (ಮನೆಗಳ) ಹಂತದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಬಳಸಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಪೇಂಟ್‌ಗಳ ಡ್ರಮ್‌ಗಳು, ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ಕ್ಯಾನ್‌ಗಳು, ಸಿಎಫ್‌ಎಲ್ ಬಲ್ಬ್‌ಗಳು, ಟ್ಯೂಬ್‌ಲೈಟ್, ಅವಧಿ ಮೀರಿದ ಔಷಧ, ಒಡೆದು ಹೋಗಿರುವ ಪಾದರಸದ ಉಷ್ಣತಾ ಮಾಪಕ (ಥರ್ಮೋ ಮೀಟರ್)ಗಳು, ಬಳಸಿದ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳು, ಬಳಕೆ ಮಾಡಿದ ಸೂಜಿ, ಸಿರಿಂಜ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಮಲಿನಗೊಂಡಿರುವ/ಕಲುಷಿತ ಹತ್ತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

3.26 "ಮನೆ ಮನೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆ" ಮನೆ ಮನೆಗಳ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ, ಅಂಗಡಿಗಳಿಂದ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ, ಕಛೇರಿಗಳಿಂದ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಗೃಹೇತರ ಆವರಣಗಳಿಂದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ. ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಉತ್ಪಾದಕರನ್ನು ಇದು ಹೊರತಾಗಿದೆ.

3.27 "ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ" ಎಂದರೆ ವಿಘಟನೆ ಹೊಂದದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬೀದಿ ಗುಡಿಸುವುದು. ಇದು ಪುನರ್‌ಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಮತ್ತು ಪುನರ್‌ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗದ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಅಗ್ನಿಕಾರಕ/ದಹನಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

3.28 "ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ ಡಿಡಬ್ಲ್ಯುಡಿಸಿ" ಎಂದರೆ ವಿಕೇಂದ್ರಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ವಿಘಟನೆ ಹೊಂದದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿ/ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರು/ಚಿಂಡಿ ಆಯುವವರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು/ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

3.29 "ಹಳೆಯ ತೆರೆದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ರಾಶಿ" ಎಂದರೆ ಭೂ ಭರ್ತಿಯ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದೇ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವ ಜಾಗ.

3.30 "ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು" ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗಾಗಿ, ಆಚರಣೆಗಳಿಗಾಗಿ, ಸಭೆಗಳಿಗಾಗಿ, ರ್ಯಾಲಿ, ಮೆರವಣಿಗೆ, ಹೊರಾಂಗಣ ಸಭಾಂಗಣದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಿನೆಮಾ ಚಿತ್ರೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಾಗಮಗೊಳ್ಳುವುದು ಅಥವಾ ಸೇರುವುದಾಗಿದೆ.

3.31 "ಉತ್ಪಾದಕರ ವಿಸ್ತೃತ 'ಜವಾಬ್ದಾರಿ (ಇಪಿಆರ್)' ಎಂದರೆ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್, ಸತು, ಗಾಜು ಅಥವಾ ರಟ್ಟಿನ ಡಬ್ಬಿಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಉತ್ಪಾದಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವ ವರೆಗೆ ಪರಿಸರವಾಗಿ ಉತ್ತಮ/ಸಮರ್ಪಕ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದು.

3.32 "ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ"ಎಂಬುವುದು ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ನಿಯಮಾವಳಿ 2016ರ, ಷರತ್ತು (ಆರ್)ನ ನಿಯಮ 3ರ ಉಪನಿಯಮ (1)ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಹೊಂದಿರಬೇಕು.

3.33 "ನೋಂದಾಯಿತ ಸೇವಾದಾರರು" ಎಂದರೆ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಮ್ ನಿಯಮಾವಳಿ ಮತ್ತು ಈ ವಿಧಿಗಳ ಅನ್ವಯ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು/ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಗತ್ಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ನಿಷ್ಕೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿದ ಬಳಿಕ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆ, ನೋಂದಾಯಿತ ಸಂಘ, ಟ್ರಸ್ಟ್, ಪಾಲುದಾರಿಕೆ, ಸೀಮಿತ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ನೋಂದಾಯಿತ ಸಂಸ್ಥೆ ಜೊತೆಗೆ ಚಿಂಡಿ ಆಯುವವರ ನೋಂದಾಯಿತ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವ್ಯವಹಾರಸ್ಥರು. ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಇವರು ಬಿಬಿಎಂಪಿಯೊಂದಿಗೆ ನೋಂದಾಯಿತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

3.34 "ಸೌಲಭ್ಯ" ಎಂದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವುದು, ಮತ್ತೆ ಪಡೆಯುವುದು, ಸಂಗ್ರಹ, ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಪುನರ್‌ಬಳಕೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅಥವಾ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸುರಕ್ಷಿತ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಿದ್ದು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಆಗಿದೆ.

3.35 "ರೂಢಿಮಾಡುವುದು/ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಅವಧಿ"ಎಂದರೆ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದರೆ ವಿಧಿಸಬಹುದಾದ ದಂಡದಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿ.

3.36 "ದಂಡ" ಎಂದರೆ ನಿಯಮಗಳು ಅಥವಾ ಉಪವಿಧಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಉಪವಿಧಿಯಂತೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಅಥವಾ ಕಸ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೇಲೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸುವುದು.

3.37 "ನಿರ್ವಹಣೆ" ಎಂದರೆ ವಿಂಗಡಣೆ, ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವುದು, ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯುವುದು ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ಸಂಗ್ರಹ, ಸಣ್ಣ ತುಂಡುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು, ಮೂಟೆ ಕಟ್ಟುವುದು, ಪುಡಿ ಮಾಡುವುದು, ಲೋಡ್ ಮಾಡುವುದು/ತುಂಬಿಸುವುದು, ಇಳಿಸುವುದು, ಸಾಗಾಣಿಕೆ. ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ

3.38 "ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ" ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತು ಅವುಗಳ ಭೌತಿಕ, ರಾಸಾಯನಿಕ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ, ವಿಷಕಾರಕವಾಗಿದ್ದು ಇದು ತಾನಾಗಿಯೇ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ತ್ಯಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಾಗ ಅಥವಾ ವಸ್ತುಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿದಾಗ ಆರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ ಉಂಟು ಮಾಡಬಲ್ಲಂತಹದ್ದು. ಇವುಗಳನ್ನು ಈ ಉಪವಿಧಿಯ ಅನುಸೂಚಿ IIರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಇತರ ಎಲ್ಲ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು 'ಅಪಾಯಕರ ತ್ಯಾಜ್ಯಗೂ (ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ನಿಭಾವಣೆ) 1989ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಮತ್ತು ಇತರ ತ್ಯಾಜ್ಯ (ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ಸಾಗಾಟ) ನಿಯಮಾವಳಿ 2016 ಎಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

3.39 "ದಹಿಸುವುದು" ಎಂದರೆ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ತಾಪ(ಬಿಸಿ)ದೊಂದಿಗೆ ನಿಯಂತ್ರಿತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಉಷ್ಣತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಘಟಿಸಬಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿ ಸುಡುವುದು ಅಥವಾ ಉರಿಸುವುದು.

3.40 "ಜಡವಾಗಿರುವವು" ಎಂದರೆ ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟನೆ ಆಗದ, ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗದ ಅಥವಾ ಸುಡಲಾಗದ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು, ಬೀದಿ ಗುಡಿಸುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಅಥವಾ ಧೂಳು, ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ಚರಂಡಿಗಳಿಂದ ತೆಗೆಯಲಾದ ಹೂಳು, ಅಥವಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಿಂದ ತಿರಸ್ಕೃತವಾಗಿರುವಂತವುಗಳು ಸೇರಿವೆ.

3.41: "ಅನೌಪಚಾರಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಕರು" ಎಂದರೆ ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡುವಂತಹ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವ, ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ಖರೀದಿ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಸಂಘಗಳು ಅಥವಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು.

3.42 "ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ" ಎಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ

3.43 "ಲೀಚಿಂಗ್" ಎಂದರೆ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಅಥವಾ ಇತರೇ ಮಾಧ್ಯಮದೊಳಗೆ ಹರಿದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕರಗಿ ಹೋಗಿರುವ ಅಥವಾ ಅವುಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವ/ತೂಗು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಆಚೆಗೆ ತೆಗೆಯುವ ದ್ರವವಾಗಿದೆ.

3.44 "ಕಸ"ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲ ತಿರಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಅಸ್ವಚ್ಛ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವಂತಹ, ಈ ಉಪವಿಧಿ ಪ್ರಕಾರ ನಿಷೇಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಎಸೆಯುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕಾರಕ ಆಗಬಹುದಾದ ಅಥವಾ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಆಗಬಹುದಾದ ವಸ್ತುಗಳು

3.45 "ಕಸ ಹಾಕುವುದು"ಎಂದರೆ ಅದು ಬೀಳುವ, ಇಳಿಯುವ, ಬೀಸುವ, ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗುವ/ತೊಳೆದು ಹೋಗುವ, ಜಿನುಗುವ/ಒಳ ಸೇರಿ ಹೋಗುವ ಅಥವಾ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಥವಾ ಬೀಳಬಹುದಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಸ ಹಾಕುವುದು ಅಥವಾ ಎಸೆಯುವುದು ಅಥವಾ ಇಳಿದು ಹೋಗಬಹುದಾದ/ತೊಳೆದು ಹೋಗಬಹುದಾದ/ಜಿನುಗಬಹುದಾದ/ಒಳ ಸೇರಿ ಹೋಗಬಹುದಾದ ಅಥವಾ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಸ ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಅಥವಾ ಕಸವು ಬೀಳಲು, ಹಾರಿ ಹೋಗಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು, ತೊಳೆದು ಹೋಗಲು, ಬಸಿದು/ಜಿನುಗಿ ಹೋಗಲು ಅಥವಾ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಸವನ್ನು ಹಾಕುವುದು/ಎಸೆಯುವುದು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಸವನ್ನು ಹಾಕುವುದು.

3.46 "ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಂಘಗಳು" ಎಂದರೆ ಅಂಗಡಿ ಮಾಲೀಕರು ಅಥವಾ ಅಂಗಡಿ ಇಟ್ಟವರು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ವರ್ತಕರು, ವ್ಯವಹಾರಸ್ಥರು, ಡೀಲರ್‌ಗಳು, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿ, ನಿಗದಿತ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರು ಆಗಿದ್ದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಅಥವಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಬಳಿ ನೋಂದಣಿ ಆಗಿರುವ ಅಥವಾ ಆಗದೇ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಗುಂಪು ಅಥವಾ ಕೂಟ/ಸಂಘಗಳಾಗಿವೆ.;

3.47"ವಸ್ತುಗಳ ಪುನರ್ ಪಡೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ" (ಮಟೇರಿಯಲ್ ರಿಕವರಿ ಫೆಸಿಲಿಟಿ-ಎಂಆರ್‌ಎಫ್) ಎಂದರೆ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಲಾಗದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಅಥವಾ ನಿಯಮಾವಳಿ 2ರಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತಲುಪಿಸುವ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಅಥವಾ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲು, ವಿಂಗಡಿಸಲು ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾದವುಗಳನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯಲು ಚಿಂದಿ ಆಯುವವರ, ಅನೌಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡುವವರ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಅಥವಾ ನಿಯಮಾವಳಿ 2ರಲ್ಲಿ ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕೃತವಾದ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಲಯ ಆಗಿದೆ.

3.48 "ನೆರೆಹೊರೆ" ಎಂದರೆ ಅದರ ಭೌತಿಕ ವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ, ಸ್ವಭಾವ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿನ ನಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿರುವ/ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶ.

3.49 "ಹೂಸ ನಿರ್ಮಾಣ" ಎಂದರೆ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳು.

3.50 "ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟನೆಯಾಗದ (ನಾನ್ ಬಯೋಡಿಗ್ರೇಡಬಲ್) ತ್ಯಾಜ್ಯ" ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿಗಳಿಂದ ಸರಳವಾದ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಿರ ಸಂಯುಕ್ತವಾಗಿ ವಿಘಟಿಸಲಾಗದ ಯಾವುದೇ ತ್ಯಾಜ್ಯ;

3.51 "ಉಪದ್ರವ" ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಜೀವಕ್ಕೆ ಅಪಾಯತರಬಲ್ಲ, ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಆಸ್ತಿಗೆ ಹಾನಿಕಾರಕವಾಗುವಂತಹ ದೇಹಕ್ಕೆ ಘಾಸಿ ಉಂಟು ಮಾಡಬಲ್ಲ, ಅಪಾಯಕರ, ಕಿರಿಕಿರಿ ತರುವ ಅಥವಾ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪರಾಧ ಎನ್ನಿಸುವಂತಹ, ವಾಸನೆ ಉಂಟು ಮಾಡಬಲ್ಲ ಅಥವಾ ಕೇಳಬಲ್ಲ ಯಾವುದೇ ಕೃತ್ಯ, ಲೋಪ/ಚ್ಯುತಿ ತರುವ ವಿಷಯ.

3.52 "ಉಪದ್ರವ ಶೋಧಕರ" ಎಂದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಿರಿಕಿರಿ/ಹೇಸಿಕೆ ಉಂಟು ಮಾಡುವವರನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಲು ಆಯುಕ್ತರಿಂದ ನೇಮಕವಾದ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯ ನೌಕರರು/ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಹಾಗೂ ಇತರೇ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಕಿರಿಕಿರಿ ಉಂಟು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಬಲ್ಲ ತಾಂತ್ರಿಕ ಉಪಕರಣಗಳು.

3.53 "ಅನುಭೋಗದಾರರು" ಎಂದರೆ ಇವರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು

- (i) ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಅಥವಾ ಬಾಡಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಿರುವ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳ ಬಾಡಿಗೆ, ಕಟ್ಟಡ(ಗಳು), ಕೊಠಡಿ(ಗಳು) ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಬಳಕೆ ಅಥವಾ ಅನುಭೋಗಕ್ಕಾಗಿ ನೀಡಬಹುದಾದ ಅದೇ ತೆರನಾದ ಆವರಣಗಳು
- (ii) ಮಾಲೀಕರು ಅನುಭೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ, ಅಥವಾ ತನ್ನ ಭೂಮಿ ಬಳಸುತ್ತಿರುವ, ಕಟ್ಟಡ(ಗಳು), ಕೊಠಡಿ(ಗಳು) ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಅಂತಹ ಆವರಣಗಳು.
- (iii) ಬಾಡಿಗೆ ಮುಕ್ತ ಯಾವುದೇ ಜಾಗದ ಉಚಿತ ಬಾಡಿಗೆದಾರ, ಕಟ್ಟಡ(ಗಳು), ಕೊಠಡಿ(ಗಳು) ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಅಂತಹ ಆವರಣಗಳು
- (iv) ಯಾವುದೇ ಕಟ್ಟಡ(ಗಳು), ಕೊಠಡಿ(ಗಳು) ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಅಂತಹ ಆವರಣಗಳನ್ನು ಅನುಭೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಪರವಾನಗಿದಾರ.
- (v) ಯಾವುದೇ ಕಟ್ಟಡ(ಗಳು), ಕೊಠಡಿ(ಗಳು) ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಅಂತಹ ಆವರಣಗಳನ್ನು ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಅನುಭೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ನಷ್ಟ ತುಂಬಿ ಕೊಡುವವರು ಹಾಗೂ
- (vi) ಸರಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಅವರ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ.

3.54 "ಕೇಂದ್ರ/ಘಟಕ ನಿರ್ವಾಹಕ" ಎಂದರೆ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮಾಲಿಕತ್ವ ಹೊಂದಿರುವ ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಅಥವಾ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯಿಂದ ನೇಮಕವಾದ ಇನ್ನಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆ/ಘಟಕ ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿಯಾಗಿದೆ.

3.55 "ಮಾಲಿಕ" ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಕಟ್ಟಡ, ಅಥವಾ ಭೂಮಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗದ ಮಾಲಿಕರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿ;

3.56 "ನಿರ್ದಿಷ್ಟಸ್ಥಳದಿಂದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ (ಪಾಯಿಂಟ್ ಟು ಪಾಯಿಂಟ್ ಕಲೆಕ್ಷನ್) ಸಂಗ್ರಹಣೆ" ಎಂದರೆ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯಿಂದ ನಿರ್ದರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಿಖರ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿ/ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರು ಒದಗಿಸಿದ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಸಾಗಣೆಗಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕಸ ಉತ್ಪಾದಕರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ, ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಸ್ಥಳ/ತ್ಯಾಜ್ಯ ಡಿಪೋಗಳು, ಕಸ ನೆರವುದಾಣಗಳು (ಕಿಯಾಸ್ಕ್‌ಗಳು)/ಕಸ ಕಿಯಾಸ್ಕ್‌ಗಳು ಅಥವಾ/ನಿಗದಿತ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ತಂದುಕೊಡಬೇಕು.

3.57 "ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆ" ಎಂದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಅದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ಮೂಲಗಳಾದ ಮನೆಗಳೂ ಸೇರಿಂತೆ ಅಂಗಡಿಗಳು, ಕಛೇರಿಗಳು ಮತ್ತಿತರ ಇನ್ನಾವುದೇ ಗೃಹೇತರ ಆವರಣಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಸಂಗ್ರಹ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಖಚಿತ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು, ಎತ್ತುವುದು ಹಾಗೂ ತೆಗೆಯುವುದು.

3.58 "ಸಂಸ್ಕರಣೆ" ಎಂದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ, ಪುನರ್ಬಳಕೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ (ರೀಸೈಕಲ್) ಅಥವಾ ಹೊಸ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಬದಲಿಸುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಆಗಿದೆ.

3.59 "ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಶುಲ್ಕ" ಎಂದರೆ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ ಶುಲ್ಕ ಅಥವಾ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಆಗಿದ್ದು ಮಾಲಿಕರು/ಗ್ರಾಹಕರು (ರಿಯಾಯಿತಿ ಪಡೆಯುವವರು), ಅಥವಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೊಂದಿರುವ ನಿರ್ವಾಹಕರು ಅಥವಾ ಉಳಿಕೆ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಭೂಭರ್ತಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲು, ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಪಾವತಿಸಲು ವಿಧಿಸುವ ಶುಲ್ಕವಾಗಿದೆ.

3.60 "ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳ" ಎಂದರೆ ರಸ್ತೆ, ಪ್ರಧಾನರಸ್ತೆ, ಸೇತುವೆರಸ್ತೆ, ಬೀದಿ /ಗಲ್ಲಿ, ಕಾಲುದಾರಿ, ಓಣಿ ಅಥವಾ ಓಡಾಡುವ ಸ್ಥಳ/ಭಾಗ, ಹೆದ್ದಾರಿ, ಏರುದಾರಿ/ಒಡ್ಡುದಾರಿ, ಸೇತುವೆ, ಚೌಕದ ಓಣಿ ಅಥವಾ ನಡುಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಸ್ತೆ ಆಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಓಡಾಟದ ಹಕ್ಕು ಹೊಂದಿರುವ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶದ ಹಕ್ಕು ಇರುವ ಉದ್ಯಾನವನಗಳು, ಹೂತೋಟಗಳು, ಮನರಂಜನಾ ಮೈದಾನಗಳು, ಆಟದ ಮೈದಾನಗಳು, ಕಡಲತೀರಗಳು, ಜಲಮೂಲಗಳು, ನೀರಿನ ಹರಿವುಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ಲಾಜ್ಡಾಗಳು ಹಾಗೂ ವಾಯುವಿಹಾರ ಸ್ಥಳಗಳು, ಸರಕಾರಿ ಮತ್ತು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು, ವಧಾಗಾರಗಳು, ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.;

3.61 "ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉಪದ್ರವ" ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ದೇಹಕ್ಕೆ ಘಾಸಿ ಉಂಟು ಮಾಡಬಲ್ಲ, ಅಪಾಯಕರ, ಕಿರಿಕಿರಿ ತರುವ ಅಥವಾ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪರಾಧ ಎನ್ನಿಸುವಂತಹ, ವಾಸನೆ ಉಂಟು ಮಾಡಬಲ್ಲ ಅಥವಾ ಕೇಳಬಲ್ಲ ಅಥವಾ ಓಡಾಟಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಉಂಟು ಮಾಡಬಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಅಥವಾ ಶಾಂತಿಗೆ ಭಂಗತರಬಲ್ಲ ಜೀವಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ ತಂದೊಡ್ಡಬಲ್ಲ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಆಸ್ತಿಗೆ ಹಾನಿ ಉಂಟು ಮಾಡಬಲ್ಲ ಯಾವುದೇ ಕೃತ್ಯ, ಲೋಪ/ಚ್ಯುತಿ ತರುವ ವಿಷಯ.

3.62 "ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬೀದಿ"ಎಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಕಾಯ್ದೆ 1976ರ ಉಪಕಲಮು (31)ರ ಕಲಮು 2ರಲ್ಲಿರುವ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಹೊಂದಿರಬೇಕು.;

3.63 "ಆವರಣ" ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಜಾಗ, ಕಟ್ಟಡ ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡದ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಹೂದೋಟ/ ಉದ್ಯಾನ, ಮೈದಾನ ಅಥವಾ ಅದರ ಒಂದು ಭಾಗ ಹಾಗೂ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಕಟ್ಟಡಗಳಾಗಿದ್ದು ವಾಸಿಸುವ ಮನೆ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಸೇವೆ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಸರಕಾರ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ಉದ್ದೇಶಗಳಾದ ಮದುವೆ, ಔತಣ ಕೂಟ, ಸಭೆ, ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಬಳಕೆ. ವಾಹನಗಳ ನಿಲುಗಡೆಗಾಗಿ, ಬೀದಿ ಬದಿ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ, ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಬಿಬಿಎಂಪಿಯಿಂದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದಿರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಸ್ತೆಯ ಭಾಗ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದು ಇದು ವಾಹನಗಳ ಸಂಚಾರದ ಹೊರತಾಗಿ ಇನ್ನೇನೂ ಆಗಿರಬಹುದಾಗಿದೆ.

3.64 "ಧಾರಕಗಳು" ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಸಂಗ್ರಹದ ಪಾತ್ರೆ (ಕಂಟೇನರ್) ಆಗಿದ್ದು ಇದು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವ ತೊಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಚೀಲಗಳು ಆಗಿರಬಹುದಾಗಿದೆ.

3.65 "ಪುನರ್ ಬಳಕೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು" ಎಂದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದ ವಿಘಟನೆ ಹೊಂದದೇ ಇರುವ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಇದನ್ನು ಹೊಸ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ತಯಾರಿಗೆ ಅಥವಾ ಹೊಸ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ತಯಾರಿಗೆ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುವುದು. ಇದು ಮೂಲ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಸರಿ ಸಮನಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಹೋಲದೇ ಭಿನ್ನವಾಗಿರಬಹುದು.

3.66 "ಪುನರ್ ಬಳಕೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಬಹುದಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯ" ಎಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ "ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ/ಕಸ" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವುದು. ಹಲವು ವಿಧದ ಗಾಜುಗಳು, ಕಾಗದ, ಲೋಹ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್, ವಸ್ತ್ರ, ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಆಗಿದೆ.

3.67 "ತ್ಯಾಜ್ಯ" ಎಂದರೆ ಅದು ಈಗ ಇರುವ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗದ, ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಆಗದ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾಗದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ. ಇದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಚಟುವಟಿಕೆ, ಪರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗಿರಬಹುದಾಗಿದ್ದು ವಿಘಟಿಸಬಹುದಾದ/ವಿಘಟಿಸಲು ಆಗದ/ಪುನರ್ ಬಳಕೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಬಹುದಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಬಹುದಾಗಿದೆ.

3.68 "ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಿತ ಇಂಧನ" (ಆರ್‌ಡಿಎಫ್) ಎಂದರೆ ಕ್ಲೋರಿನ್‌ಯುಕ್ತ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊರತಾಗಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್, ಮರ ಅಥವಾ ಸಾವಯವ ತ್ಯಾಜ್ಯದಂತಹ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ದಹನಕಾರಿ ಅಂಶದಿಂದ ಪಡೆದಿರುವ ಇಂಧನ. ಇದು ಉಂಡೆಯ ಅಥವಾ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಒಣಗಿಸುವುದರಿಂದ, ನವಿರುಗರಿಯಿಂದ, ನಿರ್ಜಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಒತ್ತೊತ್ತಾಗಿಡುವುದರಿಂದ ರೂಪಿಸಬಹುದು.

3.69 "ಉಳಿಕೆಯಾದ ಜಡ ತ್ಯಾಜ್ಯ" ಎಂದರೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಘನ ' ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ/ಸೌಲಭ್ಯದಿಂದ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಂತಹುದಾಗಿದ್ದು ಇವುಗಳು ಪುನರ್ ಬಳಕೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗದ ಅಥವಾ ಮುಂದಿನ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇರುವಂತಹುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

3.70 "ನಿಯಮಗಳು" ಎಂದರೆ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ನಿಯಮಾವಳಿ, 2016

3.71 "ನಿವಾಸಿಗಳ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಘ" ಎಂದರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಅಥವಾ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವ ಪ್ರದೇಶದ ಗುಂಪು, ಮಾಲಿಕರ ಸಂಘ ಅಥವಾ ವಸತಿ ಸಮುಚ್ಚಯದ ಅನುಭೋಗಿಗಳು ಆಗಿದ್ದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರಿಂದ ನೋಂದಣಿ ಆಗಿರುವ ಅಥವಾ ಆಗಿರದೇ ಇರುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬಹುದು. ಇವುಗಳು ಬಿಬಿಎಂಪಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಾಗರಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

3.72 "ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಭೂಭರ್ತಿ" ಎಂದರೆ ಉಳಿಕೆ ಜಡತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಅಂತರ್ಜಲ ಮಾಲಿನ್ಯ, ಮೇಲ್ಮೈಮಟ್ಟದ ನೀರಿನ ಮಾಲಿನ್ಯ, ಧೂಳಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗಾಳಿ, ಕಸದ ಮೇಲಿನ ಗಾಳಿ, ಕೆಟ್ಟ ವಾಸನೆ/ದುರ್ಗಂಧ, ಬೆಂಕಿ ದುರಂತ, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಾವಳಿ, ಪಕ್ಷಿಗಳ ಹಾವಳಿ, ಕೀಟಗಳು, ಹೆಗ್ಗಣಗಳು, ಹಸಿರು ಮನೆ ಅನಿಲ ಹೊರಸೂಸುವ ಪರಿಣಾಮ, ನಿರಂತರ ಸಾವಯವ ಮಾಲಿನ್ಯ, ಅಸಮತೋಲಿತ ಇಳಿಜಾರು ಹಾಗೂ ಕುಸಿತಗಳ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ ರೂಪಿಸಲಾದ ಭೂಭರ್ತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಿದೆ.

3.73 "ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ" ಎಂದರೆ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾದ ಡಯಾಪರ್‌ಗಳು, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಟವೆಲ್‌ಗಳು, ಕರವಸ್ತ್ರ(ನ್ಯಾಪ್ಕಿನ್)ಗಳು, ಋತುಸ್ರಾವಿಕ (ಋತುಚಕ್ರದ ವೇಳೆ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿದ) ಬಟ್ಟೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಪ್‌ಗಳು, ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬಳಸಿದ ಹತ್ತಿಯ/ಶೀಟ್‌ಗಳು, ಋತುಸ್ರಾವಿಕ ರಕ್ತ, ದೇಹದ ಮೇಲಿನ ಗಾಯದಿಂದಾದ ರಕ್ತ, ಇನ್ನಿತರ ಸ್ವವಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿದ ನುಣುಪಾದ ವಸ್ತು (ಟ್ಯಾಂಪನ್), ಕಾಂಡೋಮ್‌ಗಳು (ಗರ್ಭನಿರೋಧಕಗಳು), ಕಿವಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಕಡ್ಡಿಗಳು (ಇಯರ್‌ಬಡ್ಸ್), ಶೌಚಾಲಯದ ಪೇಪರ್‌ಗಳು, ಬ್ಯಾಂಡ್‌ಎಡ್, ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಸಿರಿಂಜ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಇದೇ ತೆರನಾದ ಇನ್ನಿತರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುವುದು.

3.74 "ಬೀದಿ ಗುಡಿಸುವುದು"ಎಂದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು, ಉದ್ಯಾನವನ ಹಾಗೂ ಇತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುಡಿಸಿ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವ ಮೇಲ್ಮೈ ಚರಂಡಿಗಳನ್ನು/ಕಂದಕ(ಕಾಲುವೆ)ಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಇದೇ ತೆರನಾದ ಇನ್ನಿತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು;

3.75 "ಶುಚಿಮಿತ್ರ" ಎಂದರೆ ವಾರ್ಡ್ ನ/ನಿವಾಸಿಗಳ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಘಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ/ನಾಗರಿಕರ ಗುಂಪು ಆಗಿದ್ದು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಬಿಬಿಎಂಪಿಯೊಂದಿಗೆ ನೋಂದಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ

- (i) ನಿಯಮಿತ ಸಮೀಕ್ಷೆ (ಸರ್ವೆ)ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಮ್ ನಿಯಮಾವಳಿ 2016 ಅನುಷ್ಠಾನದ ಕುರಿತು ಹಾಗೂ ಈ ಉಪವಿಧಿ 2019ನ್ನು ಅವರ ವಾರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಕುರಿತು ವರದಿ ತಯಾರಿ.
- (ii) ವಾರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಅಭಿಯಾನ ಅಥವಾ ಜಾಗೃತಿ ಅಭಿಯಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು
- (iii) ಸಮೀಕ್ಷೆ ವೇಳೆ ಗುರುತಿಸಲಾದ ವಿಚಾರಗಳ ಕುರಿತು ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಮ್ ಕೋಶ ಹಾಗೂ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

3.76 "ಸೆಕೆಂಡರಿ ಸ್ಟೋರೇಜ್" (ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ಸಂಗ್ರಹಣೆ) ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಗ್ರಹದ ಬಳಿಕ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣ ಆಗಿದೆ. ಸೆಕೆಂಡರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ(ಎಂಆರ್‌ಎಫ್)ಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತೊಟ್ಟಿಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಅಥವಾ ಅಂತಿಮ ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಸಾಗಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ.

3.77 "ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವುದು/ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದು"ಎಂದರೆ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಂಶಗಳಾದ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ(ಡೈರಿ) ಸೇರಿದಂತೆ ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟನೆಗೊಳ್ಳುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಪುನರ್ಬಳಕೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಬಹುದಾದ ಮತ್ತು ಪುನರ್ಬಳಕೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗದ ದಹನಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಪುನರ್ಬಳಕೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗದ ಜಡ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಮನೆಗಳ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಹಾಗೂ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಧ್ವಂಸ (ಸಿ ಅಂಡ್ ಡಿ) ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು;

3.78 "ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ" ಎಂದರೆ ಘನ ಅಥವಾ ಅರೆ ಘನ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಮನೆಗಳ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ವಾಣಿಜ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಅಡುಗೆ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಗೃಹೇತರ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಬೀದಿ ಗುಡಿಸುವುದರಿಂದ ಸಿಗುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಮೇಲ್ಮೈ ಚರಂಡಿಗಳಿಂದ ತೆಗೆಯಲಾದ ಹೂಳು, ತೋಟಗಾರಿಕಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಹೈನುಗಾರಿಕಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಬಯೋ ಮೆಡಿಕಲ್(ವೈದ್ಯಕೀಯ) ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಕೈಗಾರಿಕೇತರ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಇ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಬ್ಯಾಟರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸ್ಥಳೀಯಾಡಳಿತದ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಿಕಿರಣತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ನಿಯಮಾವಳಿ 2 ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾದ ಇನ್ನಿತರ ವಸ್ತುಗಳು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ;

3.79 "ವಿಂಗಡಿಸುವುದು" ಎಂದರೆ ಕಾಗದ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್, ಕಾರ್ಡ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು (ರಟ್ಟು), ಲೋಹ, ಗಾಜು ಮೊದಲಾದ ಪುನರ್‌ಬಳಕೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಹ ಇನ್ನಿತರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪುನರ್‌ಬಳಕೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವುದು.

3.80 "ಮೂಲ" ಎಂದರೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗುವ ಆವರಣ ಅಥವಾ ಮಾಲಿಕರಿಂದ/ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಆವರಣಗಳ ಅನುಭೋಗಿಗಳು ವಿಂಗಡಿಸಿದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುವ ಸಮುದಾಯ ಸಂಗ್ರಹ ಕೇಂದ್ರ;

3.81 "ಸ್ಥಿರೀಕರಣ" ಎಂದರೆ ವಿಘಟಿಸಬಲ್ಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಲೀಚೆಟ್ ಅಥವಾ ಆಕ್ರಮಕಾರೀ ವಾಸನೆ ಉತ್ಪಾದಿಸದಂತೆ ಸ್ಥಿರ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೆ (ಕೊಳೆಯಿಸುವುದು) ಗೊಳಿಸುವುದು. ಇದು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗೆ ಬಳಕೆಗೆ, ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹಾಗೂ ಮಣ್ಣಿನ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

3.82 "ಸ್ಥಿರೀಕೃತ ಜೈವಿಕ ಘಟನೆಗೊಳ್ಳುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ" ಎಂದರೆ ವಿಘಟನೆಗೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ/ಜೈವಿಕವಾಗಿ ಸ್ಥಿರೀಕೃತಗೊಳಿಸಿದ್ದರೆ (ರೋಗಕಾರಕಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾದ) ಫಲಿತಾಂಶ ಮತ್ತು ಕೇವಲ ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಲ್ಲದೇ ಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದು.

3.83 "ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ" ಎಂದರೆ ಸರಕು/ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು, ಸಾಮಾನು, ಜಿನಸುಗಳು, ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಅಥವಾ ದಿನಬಳಕೆಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರು ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರು. ಇವರು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ, ಓಣಿ/ಸಂದಿಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾಲುದಾರಿ, ಪಾದಚಾರಿ ಮಾರ್ಗ, ಕಲ್ಲು ಹೊದಿಸಿದ ದಾರಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಾನಗಳು ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾದ ಕಟ್ಟಡ/ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾ ವ್ಯವಹರಿಸಬಹುದು. ಇವರನ್ನು ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ, ಕೂಗಿಕೊಂಡು ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವವ (ಕೂಗಿಮಾರುಗ), ಆಕ್ರಮಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಥವಾ ವಲಯವಾರು ಸಮಾನಾರ್ಥ ನೀಡುವ ಪದಗಳಿಂದ ಕರೆಯಬಹುದು. "ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ" ಎಂಬ ಪದವು ಅವುಗಳ ವ್ಯಾಕರಣ ಭಿನ್ನತೆ/ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಬೇಕು;

3.84 "ಸಾಗಾಟ/ಸಾಗಣೆ" ಎಂದರೆ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಾಗಾಟ. ಇದು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸದ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಹಾನಿ ಆಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಮತ್ತು ಮುಚ್ಚಿದ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ವಾಸನೆ ಬಾರದಂತೆ, ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಚಿಲ್ಲದಂತೆ ಮತ್ತು ನೋಡಲಾಗದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಡೆಯುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಾಟ ಮಾಡಬೇಕು;

3.85 "ವರ್ಗಾವಣೆ ಕೇಂದ್ರ" ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಗ್ರಹದಿಂದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಪಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಮುಚ್ಚಿದ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕಂಟೇನರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ವಿಲೇವಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರುವ ಕಡೆಗೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ ಮತ್ತು ನಿಗದಿತ ಗುಣ ಮಟ್ಟದ ನಿರ್ವಹಣಾ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಕಚಡ/ಕೊಳೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ(ಎನ್‌ಜಿಬಿ) ಮತ್ತು ಕಚಡ/ತ್ಯಾಜ್ಯವು ವರ್ಗಾವಣೆ ಅಥವಾ ಸಾಗಾಟದ ವೇಳೆ ಶೂನ್ಯ ಸೋರುವಿಕೆ/ಚಿಲ್ಲುವಿಕೆ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸಾಗಣೆಗೆ ನಡೆಸುವುದು;

3.86 "ಸಂಸ್ಕರಣೆ" ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಭೌತಿಕ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಅಥವಾ ಜೈವಿಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಅವುಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ಹಾನಿ ಮಾಡುವ ಸಂಭಾವ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ, ತಂತ್ರ ಅಥವಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಆಗಿದೆ.

3.87 "ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ /ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಕರ" ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯಕರ ಎಂದರೆ ಮಲಿನಗೊಳಿಸುವವರು(ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕರು) ಪಾವತಿಸುವ ತತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಮತ್ತು ನಿಯಮಾವಳಿ 2 ರಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆಯು

ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಉತ್ಪಾದಕರ ಮೇಲೆ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದ, ಸಾಗಾಟದ, ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿಯ ಸೇವೆಗಳ ಖರ್ಚನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ಭರಿಸಲು ವಿಧಿಸುವ ಶುಲ್ಕವಾಗಿದೆ;

3.88 "ಖಾಲಿ ನಿವೇಶನ" ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮತ್ತು ಅವರು ಈಗ ಅದನ್ನು ಅನುಭೋಗಿಸದೇ ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಯಾವುದೇ ಜಾಗ ಅಥವಾ ಬಳಸದೇ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಬಯಲು ಜಾಗ.

3.89 "ಎರೆಹುಳ ಗೊಬ್ಬರ" (ವರ್ಮಿ ಕಂಪೋಸ್ಟಿಂಗ್) ಎಂದರೆ ಎರೆಹುಳಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ವಿಘಟಿಸಬಹುದಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ (ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್) ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು.

3.90 "ವಾರ್ಡ್ ಮೈಕ್ರೋಪ್ಲಾನ್" ಎಂದರೆ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಮ್ 2016ರ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಈ ಉಪವಿಧಿಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು ಮೂಲಭೂತ ಯೋಜನಾ ಘಟಕ ಆಗಿದ್ದು ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಮ್ ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಅಂದಾಜಿಸುವುದು.

3.91 "ತ್ಯಾಜ್ಯ ಶ್ರೇಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ" ಎಂದರೆ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಆದ್ಯತಾ ಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ 5 ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಮೇಲೆ ಗಮನವಿರಿಸಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು (ಬಳಕೆ ಮೇಲೆ ತಡೆ), ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದು, ಮತ್ತೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು, ಪುನರ್‌ಬಳಕೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು, ಹಿಂಪಡೆಯುವುದು ಹಾಗೂ ಕೊನೆಯ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಆದ್ಯತೆಯ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಭೂ ಭರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದು ಕೊನೆಯ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಆಗಿದೆ;

3.92 "ತ್ಯಾಜ್ಯಉತ್ಪಾದಕ" ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೋರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಜನರ ಗುಂಪು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಗಳ ಆವರಣ ಮತ್ತು ಗೃಹೇತರ/ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು/ಭಾರತೀಯ ರೈಲ್ವೆ, ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆ;

3.93 "ಚಿಂದಿಆಯುವವರು" ಎಂದರೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗುವ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಅಂದರೆ ಬೀದಿಗಳು, ಕಸದ ತೊಟ್ಟಿಗಳು, ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತೆ ಬಳಸಬಹುದಾದ ಅಥವಾ ಪುನರ್ ಬಳಕೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಬಹುದಾದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಅನೌಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಅಥವಾ ಪುನಃ ಪಡೆಯುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಗುಂಪು ಆಗಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನಾಧಾರ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

3.94 "ತ್ಯಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು"ಎಂದರೆ ರದ್ದಿ ಡೀಲರ್‌ಗಳು, ಸಂಚಾರಿ ಖರೀದಿದಾರರು, ಮತ್ತು ಪುನ 'ರ್‌ಬಳಕೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಬಹುದಾದ ವಿಘಟಿಸಲು ಆಗದೇ ಇರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ವಿಂಗಡಣೆ,ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಖರೀದಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

3.95 "ಶೂನ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಆವರಣ" ಎಂದರೆ ವಸತಿ ಅಥವಾ ವಸತಿಯೇತರ/ವಾಣಿಜ್ಯ/ಶೈಕ್ಷಣಿಕ/ಸರ್ಕಾರಿ/ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಾಲೋನಿ(ಆವರಣ) ಆಗಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿನ ಆವರಣದೊಳಕ್ಕೆ ಸಂಗ್ರಹವಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯವು 100% ಮೂಲದಲ್ಲೇ ವಿಂಗಡಣೆ ಆಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು /ಮೂಲ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಡುವ ಮತ್ತು ಇತರೇ ಪುನರ್ ಬಳಕೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಬಹುದಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಯತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು/ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರನ್ನು ಅಥವಾ ಅನುಮೋದಿತ ಮಾರಾಟಗಾರರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸದೇ ಪುನರ್‌ಬಳಕೆ ಪರಿವರ್ತಕರೊಂದಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾಲೋನಿ ಅಥವಾ ಆವರಣವಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ II

ವಿಂಗಡಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಗ್ರಹ

4. ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳಾಗಿ ಮೂಲದಲ್ಲೇ ವಿಂಗಡಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣೆ -(1) ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಕಸ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗುವ ಮೂಲದಲ್ಲೇ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ವಿಂಗಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(ಎ) ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟಿಸಬಲ್ಲ (ಕೊಳೆತು ಹೋಗುವಂತಹ) ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಹಸಿ ಕಸ ಎಂದು ಸಂಭೋಧಿಸಲಾಗುವುದು.

(ಬಿ) ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟನೆ ಆಗದೇ ಇರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಅಂದರೆ ಒಣ ಕಸ

(ಸಿ) ನೈರ್ಮಲ್ಯತ್ಯಾಜ್ಯ(ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ವೇಸ್ಟ್) ಸೇರಿದಂತೆ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಗೃಹ ತ್ಯಾಜ್ಯ

(ಡಿ) ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಭಗ್ನಾವಶೇಷ (ಸಿ ಅಂಡ್ ಡಿ) ತ್ಯಾಜ್ಯ.

ಇ) ಬೃಹತ್ ಉದ್ಯಾನ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ

ಹಾಗೂ ಎಫ್) ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಅಥವಾ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ.

(2) ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ನ್ಯಾಪ್ಪಿನ್, ಡಯಾಪರ್‌ಗಳು, ಟ್ಯಾಂಪನ್ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿದ ವಸ್ತು ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮನಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಕರು ಅಥವಾ ಆ ಬ್ರಾಂಡ್‌ನ ಮಾಲಿಕರು ಒದಗಿಸಿದ ಚೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹಳೆಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾಗಿ ಸುತ್ತಬೇಕು ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಗೃಹ ತ್ಯಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರಾದಂತಹವರು, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಮಹಿಳಾ ವಸತಿ ನಿಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಪೇಯಿಂಗ್‌ಗೆಸ್ತ್ ವಸತಿಗೃಹಗಳು ಇಂತಹ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಚರಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮೋರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸರ್ಜಿಸದೇ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಎಲ್ಲ ನಿಯಮ(ಕರಾರು)ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಕರಾರುಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದೇ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅನುಸೂಚಿ-ಗಿ ಖರೀದಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರುವ ದಂಡದ ಪ್ರಕಾರ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು.

(3) ಜೈವಿಕ-ವಿಘಟನೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೀಯಾಗದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಗೃಹತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ಮಾಡದೇ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿ/ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅವರಿಗೆ ನೀಡಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಿಗದಿತ ಧಾರಕಗಳಲ್ಲಿ (ಯಾವುದೇ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಅಥವಾ ಕಸದ ಚೀಲಗಳನ್ನು ಬಳಸದೇ) ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಪ್ಯಾಕೆಟ್‌ಗಳು, ಆಹಾರದ ಪೊಟ್ಟಣಗಳು (ಕಂಟೇನರ್), ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು, ಬಾಟಲ್‌ಗಳು, ಟೆಟ್ರಾಪ್ಯಾಕ್ ಕಾರ್ಟನ್‌ಗಳು(ಡಬ್ಬುಗಳು) ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಎಸೆಯುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿ ಒಣಗಿಸಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮರು ಬಳಸಲು ಪರಿವರ್ತಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟನೀಯಾಗಬಲ್ಲ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಮತ್ತು /ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿ/ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರಿಗೆ ನೀಡಲು ಇದನ್ನು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಚೀಲದೊಳಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಬಾರದು. ಇಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮೂಲದಲ್ಲೇ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವಾಹನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಕಸ ಉತ್ಪಾದಕರ ಆವರಣದಲ್ಲೇ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಭಗ್ನಾವಶೇಷ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಉದ್ಯಾನಗಳ ಬೃಹತ್ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಯಾವುದೇ ಜೈವಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ(ಬಯೋ ಮೆಡಿಕಲ್) ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಅಪಾಯಕಾರಿ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು ಹಾಗೂ ಕೈಗಾರಿಕಾ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಸುವಂತಿಲ್ಲ.

(5) ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿ/ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ವಿಂಗಡಿಸಿದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವ ಮುನ್ನ ವಿಂಗಡಿಸಿದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಬಿನ್ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿರಬೇಕು.

(ಎ) ಹಸಿರು-ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ/ಹಸಿ ಕಸ

(ಬಿ) ನೀಲಿ-ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೆ ಆಗದ/ಒಣ ಕಸ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ

(ಸಿ) ಕೆಂಪು-ಅಪಾಯಕಾರಿ ಗೃಹ ತ್ಯಾಜ್ಯ/ಕಸ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸೇರಿದಂತೆ.

5. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು-(1) ಅಂಗಡಿಗಳು ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಉದ್ಯಮಗಳು ಹಾಗೂ ರಸ್ತೆ ಬದಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವೇಳೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕು. ಆಹಾರ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಅನುಮತಿಸಿದ ವಿಸರ್ಜಿಸಬಹುದಾದ ಫ್ಲೇಟ್‌ಗಳು, ಕಪ್‌ಗಳು, ಕ್ಯಾನಗಳು, ರಾಪರ್‌ಗಳು, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಚಿಪ್ಪುಗಳು, ಉಳಿದ ಆಹಾರ, ತರಕಾರಿ, ಹಣ್ಣು ಹಾಗೂ ಉಪವಿಧಿಯಲ್ಲಿ 4(1)ರಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾದ ವಿಭಾಗಗಳ ಅನ್ವಯ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ತೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಇದು ಎಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಗಲೀಜು ಮಾಡದಂತೆ ಹಾಗೂ ಚೆಲ್ಲದಂತಿರಬೇಕು. ಎಲ್ಲದರೂ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಗಲೀಜು ಮಾಡಿರುವ/ಚೆಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಅಥವಾ ವಿಂಗಡಿಸದೇ ಇರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ (ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಸಿದ) ಇದ್ದರೆ ಇದು ಉಪವಿಧಿಯಂತೆ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಆಗಲಿದ್ದು ಅನುಸೂಚಿ ಗಿಖರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರದಂತೆ ವಿಧಿಸಬೇಕು.

(2) ವಾಣಿಜ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಕೋಳಿ ಮಾಂಸ, ಮೀನು, ಮಾಂಸ ಹಾಗೂ ವಧಾಗಾರಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ಆವರಣಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅನುಭೋಗದಾರರು ಇಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿರುವ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಲವಾದ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಇಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ ಬೇರೆ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಕೂಡದು. ಈ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಯಾವುದೇ ತ್ಯಾಜ್ಯದಾರಿತ ಅಥವಾ ಸಮುದಾಯ ಬಿನ್ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಅನುಸೂಚಿ ಗಿಖರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ದಂಡ ತೆರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ನೇರವಾಗಿ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಅಧಿಕೃತ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರ ಮೂಲಕ ವಧಾಗಾರಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ನಿಗದಿಮಾಡಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಅನುಭೋಗದಾರರು ಖಾತರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಕೋಳಿ ಮಾಂಸ, ಮೀನು, ಮಾಂಸ ಸೇರಿದಂತೆ ವಧಾಗಾರಗಳ

ಇನ್ನಿತರ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ಸಾಗಣೆಗಾಗಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಸೂಕ್ತವಾದ ಮುಚ್ಚಿದ ಕಂಟೇನರ್ ಬಿನ್ (ಮುಚ್ಚಿದ ಪಾತ್ರೆ/ಕಸದ ಬುಟ್ಟಿ/ತೊಟ್ಟಿ)ಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ ವಿಧಿಸುವ ಕ್ರಮದ ಮೇಲೆ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವ ವರ್ಧಾಗಾರದ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಇಂತಹ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಗದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಈ ಸಂಗ್ರಹ/ಸಾಗಣೆ/ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಲೇವಾರಿ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ತೆರುವುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

(3) ಸಮುದಾಯದ ಕಸ/ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಬಿನ್/ಪಾತ್ರೆ/ಧಾರಕವನ್ನು ತಮ್ಮ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಅಥವಾ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವವರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರಿಂದ ವಿಂಗಡಿಸಿದ ಕಸವನ್ನು/ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಆವರಣದಲ್ಲೇ ಮುಚ್ಚಿದ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಬಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಪವಿಧಿ 4ರಂತೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರ ಅಥವಾ ಕೆಳಮಹಡಿಯ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಇಂತಹ ವಿಂಗಡಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಕ್ಲಪ್ತ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

(4) ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳದ ಮಾಲಿಕರು ಅಥವಾ ಅನುಭೋಗದಾರರು ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಭಗ್ನಾವಶೇಷ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು (ಸಿ ಅಂಡ್ ಡಿ) ತಮ್ಮ ಆವರಣದೊಳಗೆ ಇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಪಾದಚಾರಿ ಮಾರ್ಗ, ರಸ್ತೆ ಇನ್ನಿತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟುವಂತಿರಬಾರದು. ಸಿ ಅಂಡ್ ಡಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹ, ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ಸಿ ಅಂಡ್ ಡಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ನಿಯಮಾವಳಿ 2016 ಮತ್ತು ಬಿಬಿಎಂಪಿಯ ಕಟ್ಟಡ ಉಪವಿಧಿ ಅನ್ವಯವೇ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು.

(5) ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಾಮಗ್ರಿ ಅಥವಾ ಸಿ ಅಂಡ್ ಡಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಳಾಭಾವ ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಭಗ್ನಾವಶೇಷ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ರಸ್ತೆ ಅಥವಾ ಇತರೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತಪ್ಪಿಸಲಾಗದ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೆ ಆ ಸ್ಥಳದ ಮಾಲೀಕರು ಅಥವಾ ಅನುಭೋಗದಾರರು ಬಿಬಿಎಂಪಿಯಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಮಾಡಬೇಕು. ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಾಮಗ್ರಿ ಹಾಗೂ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಭಗ್ನಾವಶೇಷ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು (ಸಿ & ಡಿ) ರಸ್ತೆಯಲ್ಲೇ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಕಟ್ಟಡ ಉಪವಿಧಿ ಅಥವಾ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವಂತೆ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಿಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಆಗದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದಂತೆ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಸಾಗಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಸಿ ಅಂಡ್ ಡಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದು ಮಾಲೀಕರ ಅಥವಾ ಆವರಣದ ಅನುಭೋಗದಾರರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

(6) ಯಾವುದೇ ನಿಗದಿತ ವಾಣಿಜ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಅಥವಾ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಂಘಗಳು ಅಥವಾ ಅಂಗಡಿ ಮಾಲೀಕರ ವರ್ಗವು ವಿಂಗಡಿತ ಕಸದ ಬಿನ್‌ಗಳನ್ನು (ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ/ಕಸಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ) ಇಡುವುದು, ಹಾಗೂ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವು ರಸ್ತೆಗಳು, ಪಾದಚಾರಿ ಮಾರ್ಗಗಳು, ಚರಂಡಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಅಂತಹ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಗಲೀಜು ಮಾಡದಂತೆ, ಚಿಲ್ಲದಂತೆ ಅಥವಾ ಎಸೆಯದಂತೆ ಖಾತರಿ ಪಡಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಯಾವುದೇ ಆವರಣಗಳ ಮುಂಭಾಗ ಅಥವಾ ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಅಥವಾ ವಾಣಿಜ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸದೇ ಇರುವ/ ಮಿಶ್ರ ಕಸ/ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಹಾಕುವುದು/ಚಿಲ್ಲುವುದನ್ನು ಈ ಉಪವಿಧಿಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಅನುಸೂಚಿ ಗಿಬರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರುವ ದಂಡದ ಪ್ರಕಾರ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು.

ಅಧ್ಯಾಯ III

ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ

6. ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ವಿಂಗಡಿಸಿದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ:-(1) ಉಪವಿಧಿ 8ರ ಉಪಬಂಧ(ಅವಕಾಶ)ಗಳ ಅನ್ವಯ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯ ಎಲ್ಲಾ ವಾರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಾ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಕೆಲವು ವಿಧದ ವಿಂಗಡಿಸಿದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(ಎ) ಮನೆಗಳ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಅಂಗಡಿಗಳು, ಸಣ್ಣ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕಛೇರಿಗಳ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ;

(ಬಿ) ಉಪವಿಧಿ 6(1)(ಎ)ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಆವರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಾರದ ವಸತಿ ಸಂಘಗಳು, ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡಗಳು/ಸಮುಚ್ಚಯಗಳು, ವಸತಿ, ವಾಣಿಜ್ಯ, ಸಾಂಸ್ಥಿಕ-ಸಂಕೀರ್ಣಗಳು/ಆವರಣಗಳು ಹಾಗೂ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರಲ್ಲದವರು, ಹಾಗೂ/ಅಥವಾ

(ಸಿ) ಕೊಳಗೇರಿ ಮತ್ತು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರ ಅಥವಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸ್ಥಳ.

(2) ಈ ಉಪವಿಧಿಯ ಕಲಂ 13ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಅನುಸೂಚಿಗಿ ಗಿೞರ ಭಾಗ ೪೪೪ ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾಗಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿಸಿದ ನಂತರ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಮನೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲರಿಗೂ/ಅಥವಾ ಕೆಲವು ವಿಧದ ವಿಂಗಡಿಸಿದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಕರ ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರದಿಂದ ಅಥವಾ ನೆಲಮಹಡಿಯಲ್ಲಿನ ನಿಗದಿತ ಸ್ಥಳದಿಂದ ತಮ್ಮ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸಂಸ್ಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿಕೆ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಹಾಗೂ/ಅಥವಾ ನೋಂದಾಯಿತ ಸೇವಾದಾರರ ಸೇವೆ ಬಳಸದೇ ಹೋದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಉಪವಿಧಿ 6ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮನೆ ಮನೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿ/ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಾದ ಉದ್ಯಾನವನಗಳು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು, ರಸ್ತೆಗಳು, ಬೀದಿಗಳು, ಹೂತೋಟಗಳು ಮತ್ತು ಅದೇ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಮಯ ಮತ್ತು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಉಪವಿಧಿ 6(1)ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ಮನೆ ಮನೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಪ್ರದೇಶವಾರು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ವಾರದ ಪ್ರಸಕ್ತ ದಿನ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯವನ್ನು ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ಸೂಚಿಸಿ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ (ಜಾಲತಾಣ) ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಾಗಿ ನಿಲುಗಡೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುವ ಸಮಯಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಮಾರ್ಗ ನಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತಿತರ ವಿವರಗಳೊಂದಿಗೆ ನಿಗದಿತ ವೇಳೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯು ವಿಘಟನೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ ಸಂಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಮತ್ತು ವಿಘಟನೆಗೊಳ್ಳದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಬಾರಿ ಅಥವಾ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯು ಪ್ರಸ್ತುತ ಇರುವ ಮಾನದಂಡಗಳ ಆಧಾರದ ಮೈಕ್ರೋ ಪ್ಲಾನ್‌ನಂತೆ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ವಾಹನಗಳು, ತಳ್ಳುವ ಗಾಡಿಗಳು, ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ಸಾಗಾಣೆ ವಾಹನಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರತೀ ವಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಸಮರ್ಥವಾದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ವಿಂಗಡಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ವಿಂಗಡಿತ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಎಲ್ಲಾ ಮಿಶ್ರಣಗೊಳ್ಳದಂತೆ ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಗತ್ಯ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ವಾಹನಗಳ ಸರಾಸರಿ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮೈಕ್ರೋ ಪ್ಲಾನ್ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಜಿಪಿಎಸ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಹಕರು/ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೂ ಬಯೋಮೆಟ್ರಿಕ್ ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಡೇಟಾ ಸೆಂಟರ್ ಮೂಲಕ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕು.

(6) ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿ/ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಆಗಮನವನ್ನು ಸೀಟಿ (ಎಷಲ್) ಊದುವ ಮುಖಾಂತರ ಮತ್ತು ಮೊದಲೇ ಧ್ವನಿ ಮುದ್ರಿಸಿದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಧ್ವನಿವರ್ಧಕದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಅಂತಹ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕಸ/ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪತ್ತಿದಾರನು ವಿಂಗಡಿಸಿದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನೀಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಕಸ ಉತ್ಪಾದಕನು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನೀಡಲು ಹಾಜರಿಲ್ಲದೇ ಹೋದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ಕಸ ಉತ್ಪತ್ತಿದಾರನು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕಾಣುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿ/ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಕೈಗೆಟಕುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಬೇಕು. ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನಾಯಿ, ದನಗಳು, ಹಂದಿಗಳು ಅಥವಾ ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ದಾಳಿ ನಡೆಸುವಂತೆ ತೆರದಿಡಬಾರದು. ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಂತಹ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿಷೇಧಿತ ಒಂದೇ ಬಾರಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಲೈನರ್‌ಯುಕ್ತ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಬುಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ (ಗಾರ್ಬೇಜ್ ಬಿನ್ ಲೈನರ್) ಇಡಬಾರದು.

(7) ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕಸ ಉತ್ಪಾದಕರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಧಾರಕದಲ್ಲಿ (ಪಾತ್ರೆ/ಡಬ್ಬಿ/ಬುಟ್ಟಿ)ಈ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ

ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿ/ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯಂತೆ/ನಿಗದಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದ ಕಸ ಉತ್ಪಾದಕರ ಕುರಿತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ವರದಿ ನೀಡುವುದು ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದ ಕಸ ಉತ್ಪಾದಕರನ್ನು ಈ ಉಪವಿಧಿಯ ಅನುಸೂಚಿ ಗಿರಿರಬ ರಅನ್ವಯ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು.

(8) ಉತ್ಪಾದಕರ ವಿಸ್ತೃತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ(ನಿರ್ವಹಣೆ) ನಿಯಮಾವಳಿ, 2016ರ ಅನ್ವಯ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವವರೆಗೆ. ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯು ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ ಎರಡು ವಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾರಿ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮನೆ ಮನೆಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ (ಪಾಯಿಂಟ್ ಟು ಪಾಯಿಂಟ್) ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಹಾಗೂ/ಅಥವಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪಡೆಯುವ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ (ನಿರ್ವಹಣೆ) ನಿಯಮಾವಳಿ 2016ರಂತೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ ಮುಂದಿನ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗಾಗಿ ಸಾಗಿಸಬೇಕು.

(9) ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯು ಉದ್ಯಾನವನಗಳಿಂದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನವನ್ನು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಕಸ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಾಗಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಕಸ ಉತ್ಪಾದಕರು ತಮ್ಮ ಬೃಹತ್ ಗಾತ್ರದ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಾದ ಪೀಲೋಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ವಾರ್ಡ್‌ರೋಬ್‌ಗಳು, ಟೇಬಲ್‌ಗಳು, ಕುರ್ಚಿಗಳು, ಶೂರ್ಟ್‌ಗಳು, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಟೇಬಲ್‌ಗಳು, ಹಾಸಿಗೆಗಳು, ಮಂಚ, ಕುರ್ಚಿ, ಊಟದ ಟೇಬಲ್‌ಗಳು, ಸೋಫಾಗಳು ಇನ್ನಿತರ, ಅಡುಗೆ ಮನೆ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದ ಸಂಬಂಧಿತ ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ಸಂಗ್ರಹ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ನೀಡಬಹುದು. ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಅನುಸೂಚಿ ಗಿರಿರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವಂತೆ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸೇವೆ ಪಡೆದಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪಾವತಿಸಬೇಕು ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ಹಾಗೂ/ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿ/ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಕರೆ ಮಾಡಿದಾಗಲೂ ಬಂದು ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವರು.

(10) ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮತ್ತು ವಿಂಗಡಿಸಿದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಶೇಖರಣೆ/ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಉಗ್ರಾಣ (ಡಿಪೋ)ಗಳು, ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯುವ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಅಥವಾ ವರ್ಗಾವಣೆ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಅನುಕ್ರಮವಾದ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗಾಗಿ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ (ಗೊಬ್ಬರ) ಘಟಕಗಳು, ಬಯೋಮಿಥೇನೇಶನ್ ಘಟಕಗಳು, ಪುನರ್ ಬಳಕೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಘಟಕಗಳು, ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಇಂಧನ ಘಟಕಗಳು ಅಥವಾ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ನಿವೇಶನ/ಘಟಕಕ್ಕೆ ಸಾಗಣೆ ಮಾಡಬಹುದು.

(11) ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಸ ಉತ್ಪಾದಕರಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಾಗಾಣಿಕೆ, ವರ್ಗಾವಣೆ ಹಾಗೂ ಅಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ವೇಳೆ ಅವುಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಮಿಶ್ರಣಗೊಳ್ಳಬಾರದು. ಇಂತಹ ಮಿಶ್ರಣ ಆಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಗಣೆಕೆದಾರರಿಗೆ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯು ದಂಡ ವಿಧಿಸಬೇಕು.

(12) ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಭಗ್ನಾವಶೇಷ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಸಿ & ಡಿ ನಿಯಮಾವಳಿ ಪ್ರಕಾರ ಅರ್ಹರಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿ/ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು. ಇವರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ಕಚೇರಿ ಅಥವಾ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. & ಡಿ ನಿಯಮಾವಳಿ ಪ್ರಕಾರ ಅಥವಾ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ವಿಂಗಡಿಸಿದ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಭಗ್ನಾವಶೇಷ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಕರಿಂದ ನಿಗದಿತಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದ ಸಿ & ಡಿ ನಿಯಮಾವಳಿ ಪ್ರಕಾರ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಾಗಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯು ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಭಗ್ನಾವಶೇಷ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತು ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಅಂತಹ ಉಪವಿಧಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಲ್ಲದೇ ಓದಬೇಕು.

7. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆ (ಪಾಯಿಂಟ್ ಟು ಪಾಯಿಂಟ್),-ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಕೇಂದ್ರದ ನಡುವಿನ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹ ವಾಹನಗಳಿಗೆ/ತಳ್ಳುಗಾಡಿಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಸೂಕ್ತವಾದ ಇನ್ನಾವುದೇ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ತಲುಪಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ, ತನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯು ಅಧಿಸೂಚಿಸಬಹುದು. ಪಾಯಿಂಟ್ ಟು ಪಾಯಿಂಟ್ ಸಂಗ್ರಹದ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯು ಸಂಗ್ರಹ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು/ಸ್ಥಳಗಳು/ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು/ಕಸದ ನಿರವುಧಾಣ (ಕಿಯಾಸ್ಟ್ರ)ಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಸದ ಉತ್ಪಾದಕರು ವಿಂಗಡಿಸಿದ ಕಸವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೀಡಬೇಕು. ಕಸ/ತ್ಯಾಜ್ಯ ಧಾರಕಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅವು

ಸೇರಿದಂತೆ ಕಸ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಈ ಅಧಿಸೂಚಿತ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಗ್ರಹದ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿದ ಕಸವನ್ನು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿಗಾಗಿ ಸಾಗಾಟ ಮಾಡಲು ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ಮತ್ತು /ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿ/ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು.

8. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಸ/ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರಿಂದಲೇ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಬಟವಾಡೆ ಮತ್ತು ಸಾಗಾಣಿಕೆ-(1) ಕಸ ಉತ್ಪಾದಕರು (ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಕಸ ಉತ್ಪಾದಕರು ಸೇರಿದಂತೆ) ಒಂದೊಮ್ಮೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಈ ಉಪವಿಧಿಯಂತೆ ನೋಂದಾಯಿತ ಮಾರಾಟಗಾರರನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಮನೆ ಮನೆ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಅಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಕಸ ಉತ್ಪಾದಕರ ಆವರಣದಿಂದ ಅಂತಹ ನೋಂದಾಯಿತ ಮಾರಾಟಗಾರರು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮತ್ತು ಸಾಗಾಟ ಮಾಡಿ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯು ಘೋಷಿಸಿದ ಶೇಖರಣೆ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ ಗರಿಷ್ಠ ಪರಿಮಿತಿಯ ದರದಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು.

(2) ಬೀದಿ ಬದಿ ಮಾರಾಟಗಾರರು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ ಕಸವನ್ನು ಕಸ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಡಿಪೋಗಳಿಗೆ, ಪಾಲಿಕೆಯ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತ ವಾಹನ ಅಥವಾ ಸಮುದಾಯ ತೊಟ್ಟಿ/ಧಾರಕಗಳಿಗೆ ಆಗಾಗ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ನೀಡಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಮಿಶ್ರಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನೀಡಬಾರದು ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚಿ (Schedule) VIIರ ಪ್ರಕಾರದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು.

(3) ಯಾವುದೇ ಕಸ ಉತ್ಪಾದಕರು ತಮ್ಮ ಪುನರ್ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲು ಪರಿವರ್ತಿಸಬಹುದಾದ ವಿಘಟಿಸಲಾಗದೇ ಇರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಏಜೆನ್ಸಿ/ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರು, ನೋಂದಾಯಿತ ಚಿಂದಿ ಆಯುವವರು ಹಾಗೂ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಒಪ್ಪಿದ ದರಗಳಿಗೆ ಇರಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದು. ಯಾವುದೇ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ವಿಘಟಿಸಲು ಆಗದ ಕಸ (ಒಣ ಕಸ)ವನ್ನು ನೋಂದಾಯಿತ ಚಿಂದಿ ಆಯುವವರಿಗೆ ಅಥವಾ ಕಬಾಡಿ ವಾಲಾಗಳಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದು.

(4) ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಬಗೆಗಳು, ಕಸ ಉತ್ಪಾದಕರ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಧಿಸೂಚಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಕಸ ಉತ್ಪಾದಕರು ವಿಂಗಡಿಸಿದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ನೀಡಲು ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಇರಿಸಲು ಜವಾಬ್ದಾರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

9. ಸಿ ಮತ್ತು ಡಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಹಾಗೂ ಸಾಗಾಣಿಕೆ: (1) ರಸ್ತೆ ಗುಡಿಸಿದಾಗ ಸಿಗುವ ಕಸ (ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿದಾಗ ಸಿಗುವ ಕಸವೂ ಸೇರಿದಂತೆ) ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸಿ ಮತ್ತು ಡಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಜಡ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿಯನ್ನು ಅಧಿಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.

(2) ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯು ತನ್ನದೇ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಇತರೇ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಸಿ ಮತ್ತು ಡಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿಲೇ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕು.

(3) ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಗುಡಿಸುವುದು, ಚರಂಡಿಗಳ ಹೊಳೆತುವುದು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಅಗೆಯುವುದು ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಇತ್ಯಾದಿ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಜಡ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿಗದಿತ ಕಾಲ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ವಿಲೇ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ಖಾತರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಮರ್ಪಕವೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ ತಗ್ಗು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ತುಂಬಲು ಈ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು.

(4) ಸಿ ಮತ್ತು ಡಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಲಾಭದಾಯಕ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

10. ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಾಗಾಟಕ್ಕಾಗಿ ವಾಹನಗಳು-(1)ವಿಂಗಡಿತ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯು ಸೂಕ್ತ ವಾಹನಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಬೇಕು. ಆಟೋ ಟಿಪ್ಪರ್‌ಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಅಥವಾ ವಿಂಗಡಿಸಿದ ತ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ವಾಹನಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಬೇಕು. ಅಂತಹ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಅದರ ಆಗಮನವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಲು ಅನುವಾಗುವಂತಹ ಸೂಕ್ತ ಧ್ವನಿವರ್ಧಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾರಲು ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿ ಆಟೋಟಿಪ್ಪರ್ ಅಥವಾ ವಾಹನಗಳ ಮೂಲಕ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ಸಂದಿಗ್ಧಗಳಲ್ಲಿ ವಿಘಟಿಸಬಲ್ಲದಾದಂತಹ, ವಿಘಟಿಸಲು ಆಗದಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಗೃಹ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ

ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಂತಹ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಮೋಟಾರ್‌ಚಾಲಿತ ಸಣ್ಣ ವಾಹನವನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಬೇಕು. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಾಗಿ ಮೂರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಭಾಗಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟನೆಯಾಗಬಲ್ಲ (ಬಯೋಡೀಗ್ರೇಡಬಲ್) ಮತ್ತು ವಿಘಟನೆ ಆಗದೇ ಇರುವ (ನಾನ್ ಬಯೋಡೀಗ್ರೇಡಬಲ್) ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಗೃಹ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ದಿನಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಣ ಆಗದಂತೆ ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(2) ಚಿಕ್ಕದಾದ, ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಮತ್ತು ದಟ್ಟಣೆಯ ಬೀದಿಗಳು/ಗಲ್ಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಮೋಟಾರ್ ವಾಹನಗಳೂ ತೆರಳದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿಯು ಹಸ್ತಚಾಲಿತ, ಉತ್ತಮವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ, ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ತೊಟ್ಟಿ/ಬಿನ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ತಕ್ಕುವ ಗಾಡಿಯನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. ಇದು ವಿಂಗಡಿಸಿದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವಾಹನಕ್ಕೆ /ವರ್ಗಾವಣೆ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸುರಿಯುವಂತಿರಬೇಕು.

(3) ಮನೆ ಮನೆ ಕಸ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಾಗಾಣೆಗೆ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿಯು ಬ್ಯಾಟರಿ ಚಾಲಿತ ವಾಹನ, ಅಥವಾ ವಿದ್ಯುತ್‌ಚಾಲಿತ ವಾಹನದಂತಹ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಬೇಕು. ಪಳೆಯುಳಿಕೆ ಇಂಧನಗಳ ವಾಹನಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಕಾಲ ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ರದ್ದುಮಾಡಲು ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿಯು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿಯು ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ಬ್ಯಾಟರಿ ಚಾಲಿತ /ವಿದ್ಯುತ್‌ಚಾಲಿತ ವಾಹನವನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕಸ ಸಂಗ್ರಹ ವಾಹನವನ್ನು ಪ್ರತೀ ವಾರ್ಡ್/ವಲಯಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದರಂತೆ ಪರಿಚಯಿಸಬೇಕು. ಈ ಮೂಲಕ ಪಳೆಯುಳಿಕೆ ಇಂಧನರಹಿತ ವಾಹನ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲೇ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದಂತಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಕ್ರಮೇಣ ಇದರ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು.

(4) ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿಯು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಿದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಾಂಪಾಕ್ಟ್‌ನಂತಹ ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ವರ್ಗಾವಣೆ/ಸಾಗಣೆಗೆ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ವರ್ಗಾವಣೆ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಸಾಗಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಗ್ರಹ ವಾಹನಕ್ಕೂ ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ವರ್ಗಾವಣೆಯ/ಸಂಗ್ರಹಣೆ ವಾಹನವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಯಾವುದೇ ರೀತಿ ಹಸ್ತ ಚಾಲಿತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡದೇ ಕಸವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ಸಾಗಣಿಕಾ ವಾಹನಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವಾರ್ಡ್ ಮೈಕ್ರೋ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ವರ್ಗಾವಣೆ/ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಆ ಸ್ಥಳವು ಮನೆಗಳಿಂದ ಕಸ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ವಾಹನಕ್ಕೆ ಸ್ವೀಕೃತವಾಗುವ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಕೇಂದ್ರ, ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯುವ ಕೇಂದ್ರ, ಡಿಡಬ್ಲ್ಯುಸಿಸಿ ಅಥವಾ ವಿಲೇವಾರಿ ಸ್ಥಳ ತಲುಪುವುದನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರಬೇಕು.

(5) ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಾಗಣೆಗೆ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಈ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿರಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ತ್ಯಾಜ್ಯವು,

- (i) ಬಾಹ್ಯ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳದಂತೆ
- (ii) ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಕಾಣದಂತೆ ಮತ್ತು
- (iii) ಸಾಗಣೆಗೆ ವೇಳೆ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಪಾದಾಚಾರಿ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲದಂತೆ ಇರಬೇಕು.

(6) ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವು ಸಂಸ್ಕರಣಾ/ ವಿಲೇವಾರಿ ಸ್ಥಳ ತಲುಪುವವರೆಗೂ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಹಸ್ತಚಾಲಿತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ಸಾಗಣಿಕಾ ವಾಹನಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿರಬೇಕು. ಹೀಗಾಗಿ ವಿಂಗಡಿತ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವರ್ಗಾವಣೆಯು ಬಿನ್‌ನಿಂದ ತೊಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ವಾಹನದಿಂದ ವಾಹನಕ್ಕೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿಯು ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ನಿರ್ವಹಣೆ ವೇಳೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ವಾಹನಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ಸಾಗಣಿಕಾ ವಾಹನಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ಲೀಚೆಟ್ ಸೋರಿಕೆ ಆಗದೇ ಇರುವುದನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾದ ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ವಾಹನಗಳು ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ಹಂತದ ಸಾಗಣೆ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ಲೀಚೆಟ್‌ನ್ನು ಯಾವುದೇ ಮಳೆ ನೀರು ಚರಂಡಿಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಒಳಚರಂಡಿಗಳಿಗೆ ವಿಸರ್ಜಿಸದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿಮಾಡಬೇಕು.

(7) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ವಾಹನಗಳು ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ಸಾಗಣಿಕಾ ವಾಹನಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿಯು ಎಲ್ಲಾ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಐ.ಸಿ.ಟಿ. ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಿದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯುಳ್ಳ ನೇರಜಿ.ಪಿ.ಎಸ್. ಮೂಲಕ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಾಗಣೆಗೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಬೇಕು. ಅಂತಹ ವಾಹನಗಳ

ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯು ಬಹುದೂರದ (ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಳವಡಿಸಿ) ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ನಡೆಸಬೇಕು. ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ (ಉತ್ತರಧಾಯಿತ್ವ) ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರವೇಶ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು.

(8) ನಿಗದಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತುಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸಾಂದ್ರತೆಗೆ /ದಟ್ಟಣೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದ ಎರಡನೇ ಹಂತದ ಸಾಗಣಿಕಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಮೊದಲೇ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ ನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾನದಂಡದಂತೆ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಾಯ IV

ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ

11. ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳು-

(1) ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯಸಂಗ್ರಹ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ: (ಎ) ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯು ತನ್ನ ವಾರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಣತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಅವುಗಳು ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಚಿಂದಿ ಆಯುವವರ ಸಂಘಟನೆಗಳು/ ಚಿಂದಿ ಆಯುವವರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯ ಒಣ ಕಸ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಿ ವಿಘಟಿಸಲಾಗದ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಮತ್ತು ವಿಂಗಡಣೆಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವ ಒಂದು ವರ್ಷ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. (ಬಿ) ಡಿಡಬ್ಲ್ಯುಸಿಸಿ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಕೇಂದ್ರಗಳು ವಿದ್ಯುತ್, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಶೌಚಾಲಯ ಮೊದಲಾದ ಅಗತ್ಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಮತ್ತುನಾನಾ ಬಗೆಯ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಬೇಕು.

(2) ಅಪಾಯಕಾರಿ ಗೃಹ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕೇಂದ್ರ: (ಎ) ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಗೃಹ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ/ಸಿಪಿಸಿಬಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಸೂಕ್ತ ಸರಕಾರಿ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ರೂಪಿಸಿದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಅನ್ವಯ ಇಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಡಿಡಬ್ಲ್ಯುಸಿಸಿಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ ವಾರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಡಬ್ಲ್ಯುಸಿಸಿಯ ಭಾಗವೊಂದನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಗೃಹತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬಹುದು.

(ಬಿ) ಉಪವಿಧಿ 12ರ ಅನ್ವಯ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಗೃಹ ತ್ಯಾಜ್ಯ /ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಎರಡನೇ ಹಂತದ ಸಂಗ್ರಹಣೆ /ವರ್ಗಾವಣೆ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಬೇಕು.

12. ವಿವಿಧ ವರ್ಗದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕರಣೆ- ಕಸ ಉತ್ಪಾದಕರು, ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ., ಏಜೆನ್ಸಿ/ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರು, ನೋಂದಾಯಿತ ಸೇವಾದಾರರು ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಇನ್ನಾವುದೇ ಸೇವಾದಾರರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಖಾತರಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅರ್ಥಾತ್:-

(ಅ)ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟನೆಗೊಳ್ಳಬಲ್ಲ (ಕೊಳೆತುಹೋಗಬಲ್ಲ) ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ (ಹಸಿ ಕಸ)- **Processing of the Bio-degradable Waste (Wet Waste)-** ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟನೆಯಾಗಬಲ್ಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಾಂಪೋಸ್ಟಿಂಗ್ (ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿ), ಎರೆಹುಳ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳಿಂದ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿ, ಏರೋಬಿಕ್ ಕಾಂಪೋಸ್ಟಿಂಗ್, ಅನಾಬಿರೋಬಿಕ್ ಡೈಜೆಷನ್, ಬಯೋಮಿಥೇನೇಷನ್ ಅಥವಾ ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ/ಸಿ.ಪಿ.ಸಿ.ಬಿ. ಅನುಮೋದಿಸಿದ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟನೆಗೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಜೈವಿಕ ಸ್ಥಿರೀಕರಣವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮೂಲಕ ನಡೆಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನಲು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ತಾಜಾ ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟನೆಗೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಜಾನುವಾರುಗಳ ಆಹಾರವಾಗಿಯೂ ಬಳಸಬಹುದು.

(ಆ) ಪುನರ್ ಬಳಕೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಬಹುದಾದ ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟನೆಗೊಳ್ಳದ ತ್ಯಾಜ್ಯ (ಒಣತ್ಯಾಜ್ಯ)ದ ಸಂಸ್ಕರಣೆ-
ಪುನರ್ಬಳಕೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಬಹುದಾದ ವಿಘಟನೆಗೊಳ್ಳದೇ ಇರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು-

- (i) ಒಣ ಕಸ ಸಂಗ್ರಹ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ವಿಂಗಡಣೆ ಮತ್ತು ಒಣ ಕಸದ ಉಂಡೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಳಕೆ ಅಧಿಕೃತ ಪುನರ್ಬಳಕೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ;ಅಥವಾ
- (ii) ಹೊಸ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗಾಗಿ ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಲು ನೇರವಾಗಿ ಅಧಿಕೃತ ಪುನರ್ಬಳಕೆ ಪರಿವರ್ತನಾ ಘಟಕಗಳಿಗೆ

(ಇ) ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸೇರಿದಂತೆ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಗೃಹ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆ- (ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸೇರಿದಂತೆ) ಅಪಾಯಕಾರಿ ಗೃಹ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿಯ ಅಧಿಕೃತ ಏಸ್‌ಡಿಎಫ್ (ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ವಿಲೇವಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಕೇಂದ್ರ) ಮೂಲಕ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ/ಸಿ.ಪಿ.ಸಿ.ಬಿ. ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ ದಹನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಸೂಕ್ತ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಯೋಮೆಡಿಕಲ್ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯ ದಹನಾಗಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ಇತರೇ ಬಯೋ ಮೆಡಿಕಲ್ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಸ್ಕರಿಸಬಹುದು. ಕೇವಲ ಸಂಸ್ಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತಿರಸ್ಕೃತಗೊಂಡ ಮತ್ತು ಜಡ ಉಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಭೂಭರ್ತಿ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಬೇಕು.

(ಈ) ಪುನರ್ ಬಳಕೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗದ ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟನೆಗೊಳ್ಳದ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕರಣೆ- ಈ ಉಪವಿಧಿಯ ವಿಭಾಗ 12(2) ರ ಪ್ರಕಾರ ಪುನರ್ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗದ ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟನೆಗೊಳ್ಳದ ಮತ್ತು 1500 ಕಿ.ಕ್ಯಾಲೊರಿ/ಕೆಜಿ ಕ್ಯಾಲೊರಿಫಿಕ್ ಮೌಲ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಕಸದಿಂದ ಇಂಧನ (ವಿದ್ಯುತ್) ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ (ಡಬ್ಲ್ಯುಟಿಇ) ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ತ್ಯಾಜ್ಯದ ದಹನಶೀಲ ಗುಣವನ್ನು ರೆಫ್ಯೂಸ್ ಡಿರೈವ್ಡ್ ಫ್ಯುಯೆಲ್(ತಿರಸ್ಕೃತ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಲಾದ ಇಂಧನ) ಸೇರಿದಂತೆ ಕಸದಿಂದ ಇಂಧನ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ಬಳಸಲಾಗುವುದು. ಅಥವಾ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಆಧರಿತ ವಿದ್ಯುತ್ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕುಲುಮೆಗಳಿಗೆ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುವುದು. 1500 ಕಿ.ಕ್ಯಾಲೊರಿ/ಕೆಜಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ದಹನಕಾರಿ ಅಂಶ ಇರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಿಪಿಸಿಬಿ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಂತೆ ಕಸದಿಂದ ಇಂಧನ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು.

(ಉ) ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಭಗ್ನಾವಶೇಷಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕರಣೆ:-ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಭಗ್ನಾವಶೇಷಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸಿ ಅಂಡ್ ಡಿ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಪ್ರಕಾರವೇ (ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ನೀಡಿದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಉಪವಿಧಿಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ) ಸಂಸ್ಕರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಸಂಸ್ಕರಣ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಭೂಭರ್ತಿ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಇತರೇ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸಬೇಕು.

(ಊ) ವಧಾಗಾರದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ:- ವಧಾಗಾರಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು, ಕೋಳಿ ಮತ್ತು ಮೀನಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ಅವುಗಳು ಮರುಬಳಕೆ ಆಗುವಂತಹ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬೇಕು, ಗೊಬ್ಬರ ಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ (ಬಯೋಗ್ಯಾಸ್) ಆಗಿ (ಬಯೋಮೆಥೇನೇಶನ್) ಪರಿವರ್ತಿಸಬೇಕು. ಅಥವಾ ನಿಯಂತ್ರಿತ ದಹನ ಅಥವಾ ಭಾರೀ ಆಳದಲ್ಲಿ ಹೂಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ವಿಧಿಸಲಾದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಸಿಪಿಸಿಬಿ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಅನ್ವಯಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

(ಋ) ವಿಶೇಷ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆ:-ಎಲೆಗಳ ಕಸ, ಎಳನೀರು ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿನ ಸಿಪ್ಪೆಯಂತಹ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಣೆಗಾಗಿ ಎಲೆಗಳ ಕಸ ಕಡ್ಡಿ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ, ಎಳನೀರು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಸೂಕ್ತ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಸಿಪಿಸಿಬಿ ಮತ್ತು /ಅಥವಾ ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ ಅನುಮತಿಸಿರುವಂತೆ ಸಂಸ್ಕರಿಸಬೇಕು.

(ಎ) ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಭೂಭರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿನ ವಿಲೇವಾರಿ (Disposal at Sanitary Landfill)- ಉಳಿಕೆಯ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾಗದ ಜಡ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೆಕ್ಷನ್ 12ರ (1)ರಿಂದ (7)ರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಭೂಭರ್ತಿ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಉಳಿಕೆಯು ಆ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದ ಶೇ.35ಕ್ಕೆ ಮೀರದಂತೆ ಮತ್ತು ಈ ಉಪವಿಧಿಯ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮುಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷದೊಳಗಾಗಿ ಈ ಪ್ರಮಾಣವು ಶೇ.30ಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಭೂಭರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಭೂಭರ್ತಿ (ಶೂನ್ಯ ಭೂಭರ್ತಿ)ಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಖಾತರಿ ಪಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರಮವಹಿಸಬೇಕು.

13. ನಿವೇಶನ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷಣಗಳು- (1) ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಭೂಭರ್ತಿ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ತರಲಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತೂಕ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ದಾಖಲಿಸಲು ತೂಕದ ಸೇತುವೆ (ವೇಬ್ರಿಡ್ಜ್)/ತೂಕದ ಯಂತ್ರ ಇರಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ತಿರಸ್ಕೃತ, ಉಳಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೊಳ್ಳದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಅಧಿಸೂಚಿತ ಸಂಗ್ರಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ನೀಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಇವುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ ಧಾರಕಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ಚೆಲ್ಲದಂತೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗದಂತೆ, ಕೊಳೆತ, ವಾಸನೆ ಬರದಂತೆ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಈ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಕೇಂದ್ರಗಳು ನೀರು, ಶೌಚಾಲಯ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ, ಸಿಪಿಸಿಬಿ, ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಮತ್ತು /ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಅಥವಾ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನುಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು, ವಿಶೇಷಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು.

14. ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇನ್ನಿತರೆ ನಿಬಂಧನೆಗಳು-(1) ಈ ಉಪವಿಧಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಗೊಂಡ ಬಳಿಕ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ನಿರ್ಮಾಣಗಳು, ಒಂದು ಆವರಣದೊಳಗಿರುವ ವಸತಿ ಸಮುದಾಯಗಳು, ಗುಂಪು ಮನೆಗಳು, ಸಾಂಸ್ಥಿಕ, ಅಥವಾ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು/ಅಥವಾ 50ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವಸತಿ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅಥವಾ 5000 ಚದರ ಮೀಟರ್‌ಗೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ನಿವೇಶನಗಳು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ-

- (i) ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗುವ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾದ ಅಂದಾಜು ಪ್ರಮಾಣದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಿವೇಶನದೊಳಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು
- (ii) ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿ, ಜೈವಿಕ-ಅನಿಲ ತಯಾರಿ(ಬಯೋಮಿಥೇನೇಶನ್) ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ/ಸಿಪಿಸಿಬಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಸೂಕ್ತ ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ಅನುಮೋದಿಸಿದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳಿಂದ ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟನೆಗೊಳ್ಳಬಲ್ಲ (ಕೊಳೆತು ಹೋಗಬಲ್ಲ) ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು.
- (iii) ಪುನರ್‌ಬಳಕೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪುನರ್‌ಬಳಕೆ ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೆ/ಅನೌಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಚಿಂದಿ ಆಯುವವರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಂಗಡಣೆ ಮತ್ತು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು.

(2) ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವನ್ನು ಅವಲಂಭಿಸಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ನೇರವಾಗಿ ತನ್ನ ಮೂಲಕವೇ ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿ/ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರ ಮೂಲಕ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿ, ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ ಉತ್ಪಾದನೆ (ಬಯೋಮಿಥೇನೇಶನ್) ಅಥವಾ ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟನೆಗೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಇನ್ನಾವುದೇ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು,-

- (i) ಪ್ರತಿದಿನವೂ 100 ಕೆಜಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದ ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಸಂಘಟಿತ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು (ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ಮತ್ತು
- (ii) ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಇನ್ನಿತರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಅಥವಾ ಬಜಾರುಗಳು. ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟಿಸಬಲ್ಲ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿತ ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರಿಂದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ವಾಹನಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟಿಸಬಲ್ಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಬೇಕು.

(3) ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಅಥವಾ ಅವರಿಂದಲೇ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡಿರುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ-

- (i) ಇಲ್ಲಿನ ವಿಘಟಿಸಬಲ್ಲ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಗೊಬ್ಬರ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ, ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ ಉತ್ಪಾದನೆ (ಬಯೋಮಿಥೇನೇಶನ್) ಅಥವಾ ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ/ ಸಿಪಿಸಿಬಿ ಅನುಮೋದಿಸಿರುವ ಯಾವುದೇ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರ ಆವರಣದಲ್ಲೇ (ಮೂಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ) ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಬೇಕು.
- (ii) ಜಾನುವಾರುಗಳ ಸೇವನೆಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟನೆಗೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ತಾಜಾ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಆಹಾರವಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದು; ಮತ್ತು
- (iii) ಇಲ್ಲಿನ ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟನೆಗೊಳ್ಳದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಒದಗಿಸಿದ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವುದು. ವಿಘಟನೆಗೊಳ್ಳದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣೆಗಾಗಿ ಇಂತಹ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಅನುಸೂಚಿ ಗಿ೪೪ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವಂತೆ ಪಾವತಿಸಬೇಕು.

(4)ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಾನಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉದ್ಯಾನಗಳಲ್ಲಿ, ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದೇ ತೆರನಾದ ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮೂಲ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಸ್ವಯಂ ಅಥವಾ/ಮತ್ತು ಏಜೆನ್ಸಿ/ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರ ಮೂಲಕ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕಾ ಘಟಕ, ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ ಉತ್ಪಾದನಾ (ಬಯೋಮಿಥನೇಷನ್) ಘಟಕ (ಪ್ರತಿದಿನಕ್ಕೆ 5 ಟನ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟನೆಗೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ)ಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಾನಗಳು, ಆಟದ ಮೈದಾನಗಳು, ಮನರಂಜನಾ ಮೈದಾನಗಳು, ಹೂದೋಟಗಳು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು, ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ ಮಾಲಿಕತ್ವ ಹೊಂದಿರುವ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು.

(5)ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಸ್ವಯಂ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅನುವು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಮೂಲಕ ಸೂಕ್ತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಳವಡಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವಾಲಯವು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಮಾನದಂಡಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳ ಗರಿಷ್ಠ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ (ನಿರ್ಮಲ) ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಭೂಭರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು.

(6)ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು/ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರು ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ನೋಂದಾಯಿತ ಸೇವಾದಾರರು ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟಿಸಲಾಗದ ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಲೇ ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ತ್ಯಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಅಥವಾ ಉಪವಿಧಿಗಳ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅನ್ವಯ ಅಧಿಕೃತ ಪುನರ್ಬಳಕೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಬಂದ ಹಣವನ್ನು ಅವರೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಹಕ್ಕು ನೀಡಬೇಕು.

(7)ಬಿಬಿಎಂಪಿಯ (ಅಥವಾ ಇವರಿಂದ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಏಜೆನ್ಸಿ/ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರ) ಸೇವೆಯನ್ನು ಬಳಸದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರುಗಳು ಈ ಉಪವಿಧಿಯ ಅನ್ವಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ, ಇದರ ಸಂಗ್ರಹ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಸೂಚಿ ಖಬರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರು ಹಾಗೂ ನೋಂದಾಯಿತ/ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಸೇವಾದಾರರು ಕೂಡಾ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಕುರಿತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

15. ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಲೇವಾರಿ- (1)ಬಯೋಮೆಡಿಕಲ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಅಪಾಯಕಾರಿ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯ್ದೆ, 1986ರಲ್ಲಿ ರಚನೆ ಮಾಡಲಾಗಿರುವ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಂತೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು.

(2)ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಆವರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಖಾಸಗಿ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ, ರಸ್ತೆಬದಿಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಖಾಲಿ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸುಡುವುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಈ ಉಪವಿಧಿಯ ಅನುಸೂಚಿ ಗಿಖಬರ ಪ್ರಕಾರ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು.

(3)ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಸ್ವಯಂ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಮೂಲಕ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಭೂ-ಭರ್ತಿ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ನಿಯಮಾವಳಿ 2016ರ ಮಾನದಂಡಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತು ಉಳಿಕೆ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಸಹಾಯಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ(ಉಪವಿಧಿ 12ರ (1)ರಿಂದ (7) ಮತ್ತು ಜಡ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ)ಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

(4) ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯು ಎಲ್ಲಾ ಹಳೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸುರಿಯುವ/ವಿಲೇ ಮಾಡುವ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶ/ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಇಂತಹ ಕಸ ಸುರಿಯುವ ಸ್ಥಳಗಳ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬೇಕು. ಅವುಗಳ ಸಂಭಾವ್ಯ ಜೈವಿಕ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ(ಬಯೋಮೈನಿಂಗ್), ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಪರಿಹಾರ ಹಾಗೂ ಯಾವುದು ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವೋ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಅಥವಾ ಜೈವಿಕ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಮೂಲಕ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ನಿಯಮಾವಳಿ 2016ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಕಸದ ಸ್ವತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಬದ್ಧತೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಈ ಕ್ರಮಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಸ ಸುರಿಯುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಅಥವಾ ಜೈವಿಕ ಪರಿಹಾರ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಹೋದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಸಿಪಿಸಿಬಿ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ನಿಯಮಾವಳಿ 2016ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಮುಚ್ಚುವ ಮೂಲಕ ಪರಿಸರಕ್ಕೆಇನ್ನಷ್ಟು ಹಾನಿ ಆಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಈ ಉಪವಿಧಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಗೊಂಡ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲಾವಧಿಯೊಳಗೆ ಎಲ್ಲ ಹಳೆಯ ಮತ್ತು ವರ್ಜಿತ ಕಸ ಸುರಿಯುವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜೈವಿಕ ಪರಿಹಾರ ಅಥವಾ ಮುಚ್ಚುವುದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಾಯ V

ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಲಯದ ಏಕೀಕರಣ

16. ಕಲ್ಯಾಣ, ಔದ್ಯೋಗಿಕ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ತರಬೇತಿ-

(1) ಕಲ್ಯಾಣ ಕ್ರಮಗಳು:-

- (i) ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಬೀದಿ ಗುಡಿಸುವವರು ಅಥವಾ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಇತರ ಅರ್ಹ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ತನ್ನ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ವೇತನ, ಕೆಲಸದ ಅವಧಿ, ರಜೆಗಳು, ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಾದ ಭವಿಷ್ಯನಿಧಿ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ರಾಜ್ಯ ವಿಮೆ ಮತ್ತು ಹೆರಿಗೆ ಭತ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಬೀದಿ ಗುಡಿಸುವವರು ಅಥವಾ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿಯು ನೇರವಾಗಿ ವೇತನವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕು.
- (ii) ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅರ್ಹ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರ ಉದ್ಯೋಗ ಸಂಬಂಧಿ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲು ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಪಾಸಣೆಯನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಸಂಬಂಧಿ ಅಂಗಾಂಗಗಳ ತಪಾಸಣೆ ಮತ್ತು ಚರ್ಮದ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಉದ್ಯೋಗ ಹಾಗೂ ಜೀವನಾಕ್ರಮದಿಂದ ಬರುವ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೂಡ ಸೇರಿರಬೇಕು.
- (iii) ಸೇವಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಗಾಯ ಅಥವಾ ಸಾವು ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ನಿರ್ಧರಿಸಿದಂತೆ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರು ಸೂಕ್ತ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ಸೇವಾ ಗುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರು ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಸ್ತಾಪ' ಮಾಡಿದಂತೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

(2) ಸುರಕ್ಷಾ ಸಾಧನಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು:- ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ, ಇತರ ಅರ್ಹ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಎರಡು ಜೊತೆ ಸಮವಸ್ತ್ರ, ಬೂಟ್ಸ್, ಕೈಗವಚ, ಮಾಸ್ಕ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಸೂಕ್ತ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(3) ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿ:- ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ತನ್ನ ಇತರ ಕಾರ್ಮಿಕರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಥವಾ ಸರಕಾರಿ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಂದ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಸಾಗಾಟ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯು.ಎಂ ನಿಯಮಗಳು- 2016ರ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತ ಉಪ-ನಿಯಮಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದು, ಪರಿಸರ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತಾ ಮಾನದಂಡಗಳು ಮುಂತಾದ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಬೇಕು.

17. ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಲಯದ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಏಕೀಕರಣ:-

(1) ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಗಳ ವಿತರಣೆ:- ತ್ಯಾಜ್ಯ ಆಯುವವರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ತಾನಾಗಿ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಸರಕಾರೇತರ, ಸಮುದಾಯ ಅಥವಾ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ/ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ತನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಆಯುವವರ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

(2) ತ್ಯಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ನೋಂದಣಿ:- ತ್ಯಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ, ನೋಂದಣಿ/ ಪರವಾನಗಿ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ತಾನಾಗಿ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಸರಕಾರೇತರ, ಸಮುದಾಯ ಅಥವಾ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ/ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು.

(3) ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು:- ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ನಿಯಮಬದ್ಧಗೊಳಿಸಲು ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಚಿಂದಿ ಆಯುವವರು, ತ್ಯಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ

ಶಾಮೀಲಾಗಿರುವ ಇತರರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದ ಪರಿಧಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಔಪಚಾರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಡಿಡಬ್ಲ್ಯುಸಿಸಿಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮರಳಿ ಪಡೆಯುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಲ್ಲಿ “ಏಜೆನ್ಸಿ/ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರು” ಅರ್ಥ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಒಳಗಡೆ ಬರುವ ಚಿಂದಿ ಆಯುವವರ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂತಹಚಿಂದಿ ಆಯುವವರು ಮತ್ತು/ ಅಥವಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಅನುಭವ ಹಾಗೂ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಡಿಡಬ್ಲ್ಯುಸಿಸಿಗಳು ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮರಳಿ ಪಡೆಯುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಚಿಂದಿ ಆಯುವವರಿಂದ ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟನೆಯಾಗದ ತ್ಯಾಜ್ಯ (ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನವೀಕರಿಸಲಾಗದ ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟಿಸಲಾಗದ ತ್ಯಾಜ್ಯ)ವನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಿರಬೇಕು. ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಮೀಲಾಗಿರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು, ಬಿಬಿಎಂಪಿ, ಏಜೆನ್ಸಿ/ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರು ಮತ್ತು ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಒಪ್ಪಿತ ದರ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೇರೆಗೆ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟಿಸಲಾಗದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತ್ಯಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

(4) ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿ:- ಚಿಂದಿ ಆಯುವವರು, ತ್ಯಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ನಿರ್ವಾಹಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು ಮತ್ತು ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ತಾನಾಗಿ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಸಂಸ್ಥೆ/ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರಿಂದ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪರಿಸರ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತಾ ವಿಧಾನಗಳು, ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು, ವಿಘಟನೆಯಾಗದ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕೃತ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮತ್ತಿತರ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ತರಬೇತಿ ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ VI

ಕಸ ಎಸೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉಪದ್ರವ/ಖೀಡನೆ

18. ಕಸ ಎಸೆಯುವುದರ ನಿಷೇಧ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಕಸದ ತೊಟ್ಟಿಗೆ ಅವಕಾಶ:-

(1) ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ, ಬಯಲು ಅಥವಾ ಖಾಲಿ ನಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಕಸ ಎಸೆಯುವುದು:- ಈ ಉಪ-ನಿಯಮಗಳು, 1986ರ ಪರಿಸರ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1976ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಕಾಯ್ದೆ, 2016ರ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ನಿಯಮಗಳು ಅಥವಾ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕಾಯ್ದೆ ಅಥವಾ ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೆ ರೂಪಿಸಲಾಗಿರುವ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ, ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾವುದೇ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಯಾವುದೇ ರೂಪದ ಜಲಮೂಲ (ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅಥವಾ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ) ಸೇರಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಎಸೆಯುವುದು, ರಾಶಿ ಹಾಕುವುದು ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಎಸೆಯಲು ಅಥವಾ ರಾಶಿ ಹಾಕಲು ಕಾರಣವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ.

(2) ವಾಹನಗಳಿಂದ ಕಸ ಎಸೆಯುವುದು: ಚಾಲಕನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಾಗಲಿ ವಾಹನದಿಂದ ಯಾರೂ ಯಾವುದೇ ಬೀದಿಯ ಮೇಲೆ, ರಸ್ತೆ, ಪಾದಾಚಾರಿ ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆ, ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ, ತೋಟದಲ್ಲಿ, ಟ್ರಾಫಿಕ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಸವನ್ನು ಎಸೆಯುವಂತಿಲ್ಲ.

(3) ಸರಕು ಸಾಗಾಟದ ವಾಹನಗಳಿಂದ ಕಸ ತುಳುಕುವುದು: ಯಾವುದೇ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ ಕಸ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಯಾವುದೇ ಸರಕು ಯಾವುದೇ ರಸ್ತೆ, ಹಾದಿಬದಿ, ಟ್ರಾಫಿಕ್ ದ್ವೀಪ, ಮೈದಾನ, ತೋಟ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳದ ಮೇಲೆ ತುಳುಕಿ ಬೀಳದಂತೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಇರುವ ಟ್ರಕ್ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಯಾವುದೇ ಸರಕು ಸಾಗಣೆ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಚಾಲನೆ ಅಥವಾ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವುದಾಗಲಿ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ.

(4) ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಉಪದ್ರವ: ಬೀದಿ ಬದಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿ ಗಲೀಜು ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯದಂತೆ ಅದನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಯಾವುದೇ ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿಯ ಮಾಲೀಕನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

(5) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯ ಕಸದ ತೊಟ್ಟಿಗಳು ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಕಿಯೋಸ್ಕ್: ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ರಸ್ತೆ (ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂದಣಿ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶ), ಗಾರ್ಡನ್‌ಗಳು, ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯ ಕಸದ ತೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ತಾನೇ, ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಏಜೆನ್ಸಿ/ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರ ಮೂಲಕ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮುದಾಯ ಕಸದ ತೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟನೆಯಾಗುವ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟನೆಯಾಗದ ತ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಮುದಾಯ ಕಸದ ತೊಟ್ಟಿಗಳು/ಬುಟ್ಟಿಗಳು ಕಸದಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕದಂತೆ ಅಥವಾ ಸುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗದಂತೆ ಮತ್ತು ಚಿಂದಿ ಆಯುವವರು, ಬೀದಿ ನಾಯಿ,

ಜಾನುವಾರುಗಳು. ಹಕ್ಕಿಗಳು ಚೆಲ್ಲಾಡದಂತೆ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಮತ್ತು/ ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿ/ ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಸದ ತೊಟ್ಟಿಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಾನವ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಆರ್‌ಎಫ್‌ಐಡಿ (Radio Frequency Identification) ರೇಡಿಯೋತರಂಗಾಂತರ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ) ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಯಾವುದೇ ಸೂಕ್ತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ದೂರ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ತೊಟ್ಟಿಗಳಿಂದ ಕಸ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವುದು ಮತ್ತು ಅದು ದೃಷ್ಟಿ ಗೋಚರ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ಕಸವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಪಡೆಯಲು ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಕಸ ಕಿಯೋಸ್ಕ್‌ಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು.

19. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉಪದ್ರವ/ಪೀಡನೆಯ ನಿಷೇಧ:- (1) ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಉಗಿಯುವುದು, ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆ, ಮಲವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡುವುದು, ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ/ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ನೀಡುವುದು ಅಥವಾ ಅವುಗಳು ಹಿಕ್ಕಿ ಹಾಕುವಂತೆ, ಗಲೀಜು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಂತಹ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಂಗ್ರಹಣಾಗಾರವನ್ನು ಇಡುವುದು ಮುಂತಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಗಲೀಜು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲಾಗಿದೆ. 2014ರ ಬೀದಿಬದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು (ಬೀದಿಬದಿ ವ್ಯಾಪಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತುಜೀವನೋಪಾಯದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ ಪ್ರಕಾರ ಸೌಹಾರ್ದತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉಪದ್ರವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉಪನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯ ಮಾಡಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

(2) **ಪೀಡನೆಯ ಶೋಧಕರು:-** ಪೀಡನೆಯ ಶೋಧಕರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನವನ್ನು ನೀಡಲು ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು:-

- (i) ಅನುಸೂಚಿ ಗಿರಿಭರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ದಂಡ ವಿಧಿಸುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯುವ ಡಿಜಿಟಲ್ ಉಪಕರಣವನ್ನು ಬಳಸಲು ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಬೇಕು.
- (ii) ಸೂಕ್ತ ಸಮವಸ್ತ್ರಗಳು, ವಾಹನಗಳು, ವಯರ್‌ಲೆಸ್ ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತಿತರ; ಹಾಗೂ
- (iii) ವಿಧಿಸಲಾದ ದಂಡಗಳ ಪ್ರಮಾಣಾನುಗುಣವಾಗಿ ವಿಧಿಸಿದ ಹಣಕಾಸು ಅಥವಾ ಹಣಕಾಸೇತರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ.

(3) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪೀಡನೆಯ ಶೋಧಕರ ನೇಮಕ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡುವ ಭಾಗವಾಗಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಾರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಸಂಸ್ಕರಣ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಉಪವಿಧಿಗಳಂತೆ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಮಾರ್ಷಲ್‌ಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಬೇಕು, ಇಂತಹ ಮಾರ್ಷಲ್‌ಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾಜಿ ಸೇನಾಧಿಕಾರಿಗಳು/ಎನ್‌ಸಿಸಿ 'ಸಿ' ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಹೊಂದಿದವರಾಗಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಇವರುಗಳನ್ನು ಸೈನಿಕ್ ಬೋರ್ಡ್/ಮಾಜಿ ಸೇನಾಧಿಕಾರಿಗಳ ನೋಂದಾಯಿತ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯಬೇಕು.

(4) ವಾರ್ಡ್ ಸಂಬಂಧಿ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ವಿಷಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿಯ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಕೋಶದ ನಡುವೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲು ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಸಹಾಯಕ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ದರ್ಜೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದವರನ್ನು ಪ್ರತಿ ವಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಾಯ VII

ಬೃಹತ್‌ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

20. ಬೃಹತ್‌ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ:-

(1) **ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲನೆ:-** ಈ ಉಪ-ನಿಯಮಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ 30 ದಿನಗಳ ಒಳಗೆ ಅಥವಾ ಆ ಬಳಿಕ ಅನುಸೂಚಿ-IIIರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮೂಲಕ ಯಾರನ್ನು ಬೃಹತ್‌ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ಮಿತಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬೃಹತ್‌ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅವಕಾಶಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ತಾನಾಗಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಏಜೆನ್ಸಿ/ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರ ಮೂಲಕ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಬೃಹತ್‌ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ಆ ಸಂಬಂಧದ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ನಿಯಮಗಳು

ಹಾಗೂ ಈ ಉಪನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಅನುಸೂಚಿ-ಗಿರಾಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ನೋಟೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

(2) **ಸ್ವಯಂಘೋಷಣೆ:-** ಉಪನಿಯಮ 20(1)ರಡಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಗುರುತಿಸಿರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕನು ಅನುಸೂಚಿ-ಗಿರಾಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ತಾನು ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕನಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ವಯಂ-ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಯ್ಕೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಮುಂದಿನ ದಿನಾಂಕಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಸೂಚಿ-ಗಿರಾಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿಗೆ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ವಿವೇಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲೂ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ.

(3) **ದಂಡಗಳು:-** ಇಂತಹ ಸ್ವಯಂ-ಘೋಷಣೆಯು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಕಟ್ಟಡದ ಆವರಣದ ಅನುಭವದಾರನಿಗೆ ಅನುಸೂಚಿ-ಗಿರಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ದಂಡದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಉಪನಿಯಮ 20(1)ರಡಿಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಕಟಣೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರಿಂದ ದಂಡದ ಪಾವತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ದಿನಾಂಕದ ವರೆಗೆ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ.

21. ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು:- (1) ಎಲ್ಲಾ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಉಪನಿಯಮ-4ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಟ್ಟಡದ ಆವರಣದಲ್ಲಿಯೇ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದೇ ಉಪನಿಯಮಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬೇರ್ಪಡಿಸಲಾದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

(2) ಒಂದು ವೇಳೆ ಜಾಗದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇದ್ದರೆ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಬೇರ್ಪಡಿಸಲಾದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ನೋಂದಾಯಿತ ಸೇವಾದಾರರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಒಪ್ಪಿತ ನಿಯಮಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೂಲಕ ನೋಂದಾವಣೆಗೆ ಸೇವಾದಾರರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಕಾಯ್ದಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸೇವಾದಾರರು ವಿಧಿಸುವ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರಿಂದ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

(3) ಹಾಗಾಗಿ, ಎಲ್ಲಾ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು (ಉಪನಿಯಮ 14(2)ರಡಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು ಮತ್ತು ಬಜಾರ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ನಿಯಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು;

(i) ಗೊಬ್ಬರ ಮಾಡುವ, ಬಯೋಮಿಥಾನೇಷನ್ ಅಥವಾ ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ/ಸಿಪಿಸಿಬಿ ಅನುಮೋದಿಸಿದ ಇನ್ನಿತರ ಯಾವುದೇ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತಮ್ಮದೇ ಆವರಣದಲ್ಲಿ (ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ) ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು; ಅಥವಾ

(ii) ತಾವೇ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ/ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯೇ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ನೋಂದಾಯಿತ ಸೇವಾದಾರರ ಮೂಲಕ ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡುವುದು.

(4) ಎಲ್ಲಾ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು:-

(i) ಈ ಉಪನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ನಿಯಮ 2016ರ ಅನ್ವಯ ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೀಯಾಗದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡಲು ತಮ್ಮದೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು;

(ii) ಪರಸ್ಪರ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೇರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೀಯಾಗದ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಾಗಾಟ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ನೋಂದಾಯಿತ ಸೇವಾದಾರರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು; ಅಥವಾ

(iii) ಅನುಸೂಚಿ-VIರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿರುವಂತೆ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದಲೇ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ವಾಹನಕ್ಕೆ ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೀಯಾಗದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವುದು/ಅಥವಾ ಒಂದು ನಿಗದಿತ ಪ್ರದೇಶದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವ ಸೇವಾದಾರರ ಮೂಲಕ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಬಹುದು.

(5) ಎಲ್ಲಾ ಬೃಹತ್‌ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೊಂದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು:-

(i) ಪರಸ್ಪರ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೇರೆಗೆ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಗೃಹ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹ, ಸಾಗಾಟ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣಕ್ಕೆ ನೋಂದಾಯಿತ ಸೇವಾದಾರರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು; ಅಥವಾ

(ii) ಅನುಸೂಚಿ-VIರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿರುವಂತೆ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದಲೇ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ವಾಹನಕ್ಕೆ ಬೇರ್ಪಡಿಸಲಾದ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಗೃಹತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವುದು/ ಅಥವಾ ಒಂದು ನಿಗದಿತ ಪ್ರದೇಶದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವ ಸೇವಾದಾರರ ಮೂಲಕ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಬೃಹತ್‌ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ನಿಗದಿತ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಾಯ VIII

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಮಾವೇಶಗಳು

22. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾವೇಶ/ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು:- ಕನಿಷ್ಠ ಮೂರು ಕೆಲಸದ ದಿನಗಳಿಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಒಂದು ಖಾಲಿ ಕಾಗದದ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡದೆ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಪರವಾನಗಿ ಹೊಂದಿದ ಅಥವಾ ಪರವಾನಗಿ ಇಲ್ಲದ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ಸೇರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಥವಾ ಸಮಾವೇಶವನ್ನು ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಉಪನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಗಿದ ಹನ್ನೆರಡುಗಂಟೆಯ ಒಳಗಾಗಿ ಹಸ್ತಾಂತರ ಮಾಡುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಸಂಘಟಕರು, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಸಾಗಾಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬಯಸುವುದಾದರೆ ಆಯಾ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ನಿಗದಿಮಾಡಿರುವ ಅಗತ್ಯ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಹೊರಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಸೂಚನೆಯು ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾವೇಶ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ.

23. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಮಾವೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು:- (1) ಪೊಲೀಸ್ ಅಥವಾ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ಅನುಮತಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದ (ಮೆರವಣಿಗೆ, ಪ್ರದರ್ಶನ, ಸರ್ಕಸ್, ಮೇಳಗಳು, ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ರ್ಯಾಲಿಗಳು, ವಾಣಿಜ್ಯಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಮಾವೇಶ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆದರೆ, ಉಪನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆದ 12 ಗಂಟೆಗಳ ಒಳಗೆ ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದು, ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಿಸುವುದು ಅಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಥವಾ ಸಮಾವೇಶದ ಸಂಘಟಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ಹೊರಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಸೂಚನೆಯು ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾವೇಶ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ.

(2) ಮರುಪಾವತಿಸಬಹುದಾದ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಠೇವಣಿ:- ಅಂತಹ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಮಾವೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಸಂಘಟಕರು, ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅವಧಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಅಗತ್ಯ ಠೇವಣಿಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಬಳಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಬಳಸಲಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಇದ್ದ ಸ್ವಚ್ಛ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ಯಾವುದೇ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ, ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಉಪನಿಯಮದಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಠೇವಣಿಯನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಗಿದ 12 ಗಂಟೆಗಳೊಳಗೆ ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಬಿಬಿಎಂಪಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಲಾದ ಈ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಠೇವಣಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಆಯೋಜಕರಿಗೆ ಈ ಹಣದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಹಕ್ಕು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ಹಣದ ಮೇಲೆ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ತನ್ನ ವಿವೇಚನೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆದಂಡ ವಿಧಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

(3) ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಸೇವೆಗಳು: ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಸಾಗಾಟಕ್ಕೆ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಮಾವೇಶ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಆಯೋಜಕರು ಬಿಬಿಎಂಪಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ವಿಧಿಸುವ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿಯೇ ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ IX

ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಶುಚಿ ಮಿತ್ರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

24. ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು:- (1) 2016ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳು (ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ) ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಜೊತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ವಾರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಈ ಉಪನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಜೊತೆ ಪೂರಕವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

(2) ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯು ವಾರ್ಡ್ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆಯ ಪರಾಮರ್ಶೆ ನಡೆಸುತ್ತದೆ. ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ವಾರ್ಡ್‌ನ ಅಗತ್ಯತೆಗಳು, ಈಗಿರುವ ಪ್ರಮಾಣಿಕ ಮಾನದಂಡಗಳು, ಬಜೆಟ್ ಅನುದಾನಗಳು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳಂತಹ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿರುವ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಧಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣ, ಈಗಿರುವ ಸಂಸ್ಕರಣ ಕೇಂದ್ರದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯು ಪರಾಮರ್ಶೆ ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

(3) ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣ ಸೌಕರ್ಯಗಳು, ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಕೇಂದ್ರಗಳು/ ವಸ್ತುಗಳ ಮರುವಶ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕರಣವನ್ನು ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಸ್ಕರಣ ಮಾಡುವ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಜಮೀನನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಆ ಸಂಬಂಧ ಬಿಬಿಎಂಪಿಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

(4) ಬಿಬಿಎಂಪಿಯ ನಿಯೋಜಿತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಕ್ರಮಕೈಗೊಂಡ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾದ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯು ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ದೃಷ್ಟಿಗೋಚರ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಆಗಾಗ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟಿಗೋಚರ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ವಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಉಪನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕ್ರಮಗಳ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬೇಕು.

25. ಶುಚಿ ಮಿತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಿರುವ ಪಾತ್ರ:- (1) ತಮ್ಮ ವಾರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ವರದಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಹಾಗೂ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಥವಾ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಘಟಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತಿ ವಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿ ಇರುವ ನಾಗರಿಕರು ಶುಚಿ ಮಿತ್ರಗುಂಪನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ವಾರ್ಡ್‌ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಲು, ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸುವುದು, ಕಸದ ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇಡಲು ಸಲಹೆ, ವಾರ್ಡ್‌ನ ದೃಷ್ಟಿಗೋಚರ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲು ಶೋಧಕನನ್ನು ಕಸ ಎಸೆಯುವ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ವಿನಂತಿಸಲು ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಶುಚಿ ಮಿತ್ರ ನೀಡುವ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬಹುದು.

(2) ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಪನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲು ಅಗತ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಶುಚಿ ಮಿತ್ರ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಈ ವರದಿಗಳನ್ನು ಆಯಾ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಬಿಬಿಎಂಪಿಯ ಕುಂದುಕೊರತೆ ಪರಿಹಾರ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ವಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಪನಿಯಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಮತ್ತು ಶುಚಿ ಮಿತ್ರ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶುಚಿ ಮಿತ್ರ ಮತ್ತು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಉಪನಿಯಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಬೇಕಾದ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಶುಚಿ ಮಿತ್ರ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಾಯ X

ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕ

26. ಬಿಬಿಎಂಪಿಗೆ ಮತ್ತು ನೋಂದಾಯಿತ ಸೇವಾದಾರರಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಕರ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಬಂಧನೆಗಳು :- (1) ಬಿಬಿಎಂಪಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ, ಸಾಗಾಟ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು/ ಅಥವಾ ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದರೆ ಏಜೆನ್ಸಿ/ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರಿಗೆ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಕರವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಕರದ ದರಗಳನ್ನು ಅನುಸೂಚಿ-ಗಿಬರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆಯ ಭಾಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

(2) ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಮತ್ತು/ ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿ/ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರು/ ನೋಂದಾಯಿತ ಸೇವಾದಾರರು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ, ಸಾಗಾಟ, ಸಂಸ್ಕರಣ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅನುಸೂಚಿ-ಗಿಬರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ ದರದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಪಾವತಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಬಿಬಿಎಂಪಿ ನೀಡಿದ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾಲಿಕೆ ಮೂಲಕವೇ ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿ/ ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರಿಗೆ ಅಥವಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಯಾರಿಂದ ಆ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹ ನೋಂದಾಯಿತ ಸೇವಾದಾರರಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನುಸೂಚಿ-ಗಿಬರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕವು ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾಗಿ ಶೇ.5ರಷ್ಟು ಏರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ (ಹತ್ತಿರದ .5ರ ಪೂರ್ಣಾಂಕಕ್ಕೆ ಸರಿದೂಗುವಂತೆ). ಆ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಏರಿಕೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಪ್ರತಿ ಅನುಕ್ರಮದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂದರಿಂದ ಈ ಏರಿಕೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ದರಗಳ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿ/ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರ ವೆಬ್‌ತಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

(3) ನೋಂದಾಯಿತ ಸೇವಾದಾರ/ ಆಯ್ದು ಸೇವಾದಾರ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ದರಗಳು ಅನುಸೂಚಿ—VIರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾದ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಂತೆ ಇರಬೇಕು.

(4) ಈ ಉಪನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗಿ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತಾವಾಗಿಯೇ (ಮೂಲದಲ್ಲಿ) ಅಥವಾ ಅನುಸೂಚಿ-ಗಿಬರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕದೊಂದಿಗೆ ನೋಂದಾಯಿತ ಸೇವಾದಾರರ ಮೂಲಕ ವಿಲೇವಾರಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡಿದ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ನೇರ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಬಿಬಿಎಂಪಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

(5) ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪಾವತಿ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿರುವ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲ ವಾರದಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ದಿನ ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ 1976ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆ ಕಾಯ್ದೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಅವಕಾಶಗಳಂತೆ ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆ, ಪರವಾನಗಿ ಶುಲ್ಕ ಇತ್ಯಾದಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು ವಿಧಿಸಿಯೂ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕದ ಬಿಲ್ಲಿಂಗ್/ಸಂಗ್ರಹ/ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದ್ದು ಇದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಆದೇಶ/ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

(6) ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಸ್ವತಃ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಏಜೆನ್ಸಿ ಅಥವಾ ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಆಗಾಗ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ವೆಬ್‌ತಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕು.

(7) ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ವಿಫಲವಾದರೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಶೇ.2ರಂತೆ ಮೇಲ್ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

(8) ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಸುಸ್ತಿಯಾದರೆ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಯಾವುದೇ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು 1976ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಕಾಯ್ದೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ತೆರಿಗೆಯನ್ನೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸುಸ್ತಿದಾರರಿಂದ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದರೆ ಸುಸ್ತಿದಾರರು ಮೇಲ್ತೆರಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡುವ ತನಕ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಮತ್ತು ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿ/ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

(9) ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತ ಉಪನಿಯಮಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುವ ನಿಧಿಯನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಲು ತೆರೆಯಲಾದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಉಪನಿಯಮಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಬಿಬಿಎಂಪಿಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಇದರಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವೇತನ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ, ಅನುದಾನಗಳು ಮತ್ತು ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾದ ಇತರ ಬಳಕೆಗಳು ಸೇರಿವೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ XI

ಉಪನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿರುವುದು, ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ದಂಡ ಮತ್ತು ಇತರ ದಂಡಗಳು

27. ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ದಂಡ :- ಉಪನಿಯಮ 18 (ಕಸ ಹಾಕುವುದು) ಮತ್ತು ಉಪನಿಯಮ 19 (ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಉಪದ್ರವ ಮಾಡುವುದು) ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ದಂಡ ವಿಧಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪೀಡನಾ ಶೋಧಕರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ವಿಧಿಸುವ ದಂಡದ ಮೊತ್ತವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅನುಸೂಚಿ VIIರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿರುವ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮೀರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದರೆ ಮತ್ತು ದಂಡ ವಿಧಿಸುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಬಳಿಕ ಅಂತಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಂಡವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ.

28. ದಂಡಗಳು:- (1) ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತ ಉಪನಿಯಮಗಳ ಯಾವುದೇ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾದ ಅಥವಾ ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅವರನ್ನು ಅನುಸೂಚಿ VIIರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದ ದಂಡದೊಂದಿಗೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರೆಂದು ಶಿಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಎರಡನೇ ಬಾರಿ ಇಂತಹುದೇ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಅಥವಾ ಪಾಲಿಸದಿದ್ದರೆ ಅನುಸೂಚಿ VIIರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಲಾದ ಮೊತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಎರಡು ಪಟ್ಟು ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹುದೇ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಅಥವಾ ಮೂರನೇ ಬಾರಿಯೂ ಪಾಲನೆ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಅನುಸೂಚಿ VII ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಲಾದ ಮೊತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಮೂರು ಪಟ್ಟು ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಬಿಬಿಎಂಪಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದಾದ ತರುವಾಯ ನಾಲ್ಕನೇ ಬಾರಿಯೂ ಇಂತಹುದೇ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇಂತಹ ಅಪರಾಧಿಯ ವ್ಯಾಪಾರದ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ಅಮಾನತು/ರದ್ದು ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ಆತನ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸುವುದೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಬಿಬಿಎಂಪಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ.

(2) ಅನುಸೂಚಿ VIIರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಅಥವಾ ದಂಡವನ್ನು ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮತ್ತು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ನಿರ್ಧಾರದಂತೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಏರುಮುಖವಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ದಂಡದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಈ ಉಪನಿಯಮಗಳ ಅನುಸೂಚಿ VII ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಾದ ಯಾವುದೇ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಕಾನೂನಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಅಥವಾ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

(3) ಬಿಬಿಎಂಪಿಯ ನೌಕರರು ಕಸವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಅಥವಾ ಸಾಗಾಟ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದ ಯಾವುದೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮಿಶ್ರಣಗೊಳಿಸಿದ್ದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಎತ್ತುವಳಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾದರೆ ಅಥವಾ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ನಿಯಮ-2016 ಮತ್ತು ಈ ಉಪನಿಯಮಗಳ ಅವಕಾಶಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನಿತರ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಂತಹವರ ವಿರುದ್ಧ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಸೂಕ್ತ ಇಲಾಖಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಇಲಾಖಾ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ, ಅನುಸೂಚಿ ಗಿ೨೪ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದಂತೆ ದಂಡಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದು, ಶಿಸ್ತು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವುದು, ವೇತನದಲ್ಲಿ ಕಡಿತ ಅಥವಾ ವೇತನವನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕೂಡ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ.

(4) ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಈ ಉಪನಿಯಮಗಳ ಅವಕಾಶಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಅಥವಾ ಅಪಾಲನೆ ಮಾಡಿದ ಏಜೆನ್ಸಿ/ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರು ಅಥವಾ ನೋಂದಾಯಿತ/ ಆಯ್ಕೆ ಸೇವಾದಾರರ ವಿರುದ್ಧ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ:

- (i) ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಮಾಡುವ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ರೂ.50,000 (ರೂಪಾಯಿ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ) ತನಕದಂಡ ವಿಧಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಎರಡು ಅಥವಾ ಆ ಬಳಿಕದ ನಿರಂತರ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ಬಾರಿಯ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ವಿಧಿಸಿದ ದಂಡದ ಮೊತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಎರಡು ಪಟ್ಟು ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ,
- (ii) ಬಿಬಿಎಂಪಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಸಿ&ಡಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ/ ಬೃಹತ್‌ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ/ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದು, ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ನೋಂದಾವಣೆ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದು; ಮತ್ತು/ಅಥವಾ
- (iii) ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ನಿಯಮಗಳು, ಈ ಉಪನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಇತರ ಯಾವುದೇ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಪಾಲಿಕೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ, ಸಾಗಾಟ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ನೀಡಲಾದ ಯಾವುದೇ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಮಾನತು ಅಥವಾ ರದ್ದು ಮಾಡುವುದು.

(5) ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಉಪನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು 1976ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಕಾಯ್ದೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ, ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದರೆ 1986ರ ಪರಿಸರ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1960ರ ಭಾರತೀಯ ನೀತಿ ಸಂಹಿತೆ, 1974 ಜಲ (ಮಾಲಿನ್ಯತಡೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯ್ದೆ, 1981ರ ವಾಯು (ಮಾಲಿನ್ಯತಡೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯ್ದೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಇನ್ನಿತರ ಯಾವುದೇ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ದತ್ತವಾದ ಯಾವುದೇ ಅವಕಾಶಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಬಿಬಿಎಂಪಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ.

(6) ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಉಪನಿಯಮಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ದಂಡಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುವ ನಿಧಿಯನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಲು ತೆರೆಯಲಾದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಉಪನಿಯಮಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಬಿಬಿಎಂಪಿಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಇದರಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವೇತನ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ, ಅನುದಾನಗಳು ಮತ್ತು ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾದ ಇತರ ಬಳಕೆಗಳು ಸೇರಿವೆ.

29. ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣದ ಹಾಗೂ ಭಗ್ನಾವಶೇಷ ರಾಶಿ ಹಾಕುವುದು:- (1) ಖಾಲಿ ಇರುವ ನಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಘನ 'ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ರಾಶಿ ಹಾಕುವುದು ಹಾಗೂ ನಿಯೋಜಿತವಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಭಗ್ನಾವಶೇಷ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಭಗ್ನಾವಶೇಷದ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಇರುವ ಉಪನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಈ ಕೆಳಗಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ:-

(ಎ) ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಆ ಆವರಣದ ಅನುಭೋಗದಾರರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಿ, ಅಂತಹ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಯಾವುದೇ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಅಂತಹ ನೋಟೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಲಾದ ಕಾಲಾವಧಿಯ ಒಳಗೆ ತೆರವುಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

(ಬಿ) ಈ ನೋಟೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇರಿಕೆ ಮಾಡಲಾದ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ನೋಟೀಸ್ ಕಾರಣನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ವಿಫಲವಾದರೆ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ:-

(i) ಅಂತಹ ಆವರಣದೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಆದ ಖರ್ಚನ್ನು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದು; ಅಥವಾ

(ii) ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಉಪನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದರೆ, ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಭಗ್ನಾವಶೇಷ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ರಾಶಿ ಹಾಕಿದ್ದಕ್ಕೆ ರೂ.50,000/-ತನಕದಂಡ ವಿಧಿಸುವುದು.

ಅಧ್ಯಾಯ XII

ಬಿಬಿಎಂಪಿಯ ಇನ್ನಿತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

30. ಬಿಬಿಎಂಪಿಯ ಇನ್ನಿತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳು:- ಈ ಉಪವಿಧಿಯ (ಬೈಲಾದ) ಈ ಮೊದಲಿನ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಜತೆಗೆ, ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಈ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೆಸರಿಸಬಹುದು.

(1) ವಾರ್ಡ್ ಮ್ಯಾಕ್ರೋಪ್ಲಾನ್:- ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪಾಲುದಾರರೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿ ಹಾಗೇ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಕುರಿತು ತನ್ನ ವಾರ್ಡ್ ಕಮಿಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿದ ಬಳಿಕ ವಾರ್ಡ್‌ನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬ್ಲಾಕ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮ್ಯಾಕ್ರೋಪ್ಲಾನ್ ರಚಿಸಬೇಕು. ಮ್ಯಾಕ್ರೋಪ್ಲಾನ್ ವಾರ್ಡ್ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಸಮಯ, ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ವಾಹನ ಹಾಗೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಸ್ಥಳ, ವಾರ್ಡ್‌ನ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳ ನಕಾಶೆ, ಕಸ ಗುಡಿಸುವರಸ್ತೆ/ಬೀದಿಗಳ ವಿವರ ಹಾಗೂ ಕಸ ಸಾಗಣೆಯ ಮಾರ್ಗ, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿಗೆ(ಸೂಕ್ತ ವೆನಿಸುವಂತಿರಬೇಕು) ಸಮ್ಮತವಾಗಿರುವಂತಿರಬೇಕು.

(2) ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ವಾರ್ಡ್ ಮ್ಯಾಕ್ರೋಪ್ಲಾನ್‌ನ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶೆ:- ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ನಿಯಮ ಹಾಗೂ ಈ ಉಪವಿಧಿಯ ಅಡಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ದೃಢೀಕರಿಸಿದ ಅಧಿಕೃತ/ನೋಡಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಾರ್ಡ್‌ನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ, ಕಸ ಸಂಗ್ರಹ ಸ್ಥಳ, ಅವುಗಳ ಸಾಗಣೆ, ತನ್ನ ನಿಗದಿತ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ವಿಂಗಡಣೆ ಹಾಗೂ ವಿಲೇವಾರಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವಾರ್ಡ್ ಮ್ಯಾಕ್ರೋಪ್ಲಾನ್ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಪರಾಮರ್ಶೆಯನ್ನು ಮಾಹೆಯಾನ ನಡೆಸಿ, ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಆಯುಕ್ತರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೇ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ನೇಮಿಸಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ, ತನಗೆ ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದರೆ, (i) ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಈ ಉಪವಿಧಿಯಡಿ ವಹಿಸಿರುವ ಯಾವುದೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಅಥವಾ (ii) ಈ ಉಪವಿಧಿಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು.

(3) ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರು/ಏಜೆನ್ಸಿ ಮತ್ತು ಸೇವಾದಾರರ ಪರಾಮರ್ಶೆ:- ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಗೊತ್ತು ಪಡಿಸಿರುವ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರು/ಏಜೆನ್ಸಿಗಳವರು ಬಿಬಿಎಂಪಿಯ ಉಪವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಷರತ್ತುಗಳಂತೆಯೇ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿವೆಯೇ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳು ಹೊಂದಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಯನ್ನು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಾಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ಉಪ ವಿಧಿಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ, ನೊಂದಾಯಿತ/ ಆಯ್ದು ಸೇವಾದಾರರು/ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಅವುಗಳ ನೋಂದಾವಣೆ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ಅಥವಾ ಗುತ್ತಿಗೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಉಪವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ದಂಡ ವಿಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

(4) ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಸೇವೆ: ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಂಬಂಧ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಬಿಬಿಎಂಪಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಬೇಕು, ಕಸ ವಿಂಗಡಣೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪುನರ್ಬಳಕೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಕಸ ಹಾಕಬಾರದು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ವಿಧಿಸಬಹುದಾದ ದಂಡ ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾಗರಿಕರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ತನ್ನ ಉಪವಿಧಿಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರಪಡಿಸುವುದು. ಮಾಧ್ಯಮಗಳು, ಸಂಜ್ಞಾ ಫಲಕಗಳು, ಜಾಹೀರಾತು, ರೇಡಿಯೋ ಮತ್ತು ದೂರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವುದು, ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆ, ಬಿಬಿಎಂಪಿ ವೆಬ್ ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಮೂಲಕ ನಾಗರಿಕರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು. ಹಾಗೇ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿಯು, ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕೆ, ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ ತಯಾರಿಕೆ, ಮರುಬಳಕೆ, ತ್ಯಾಜ್ಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಗಳ ಕುರಿತು ಸಮುದಾಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಗೊಬ್ಬರ ಸಂತೆಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ, ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

(5) ನಿಯೋಜಿತ/ ನೋಡಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು:- ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿರುವವರು ತಮ್ಮ ಕೆಳಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು/ನೋಡಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು.

(ಅ) ಉಪವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ.

(ಆ) ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಉಪವಿಧಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರಲು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.

(ಇ) ದಂಡ ಹಾಕುವುದು ಮತ್ತು

(ಈ) ಬಿಬಿಎಂಪಿಯಿಂದ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಕಾಲಿಕವೆಂದು ಸೂಚಿತವಾಗುವ ಸೂಕ್ತ ಕೆಲಸಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ.

(6) ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಸೌಲಭ್ಯ:- ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯನ್ನು ಖಾತರಿ ಪಡಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹತ್ತಿರವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ತನ್ನ ಉಪವಿಧಿಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಉಪವಿಧಿಯಡಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು. ಹಾಗೇ ಈ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಬಿಬಿಎಂಪಿಯ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

(ಅ) ಈ ಉಪವಿಧಿಯಡಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಕಡ್ಡಾಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಅಧಿಕೃತ/ನೋಡಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ವಿವರಗಳು;

(ಆ) ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳು ಹಾಗೂ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ನೆಲಭರ್ತಿಗಳಿಗೆ ರವಾನೆಯಾಗುವ ಪ್ರತಿ ವರ್ಗದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರಮಾಣದ ಮಾಸಿಕ ದತ್ತಾಂಶ;

(ಇ) ಬಂದಿರುವ ದೂರುಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳ ಅಂಕಿ ಅಂಶ;

(ಈ) ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕರ, ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚಗಳ ವಿವರ, ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಹಾಗೂ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಪರವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ದಂಡಗಳ ವಿವರಗಳು. ಹೀಗೆ ಸಂಗ್ರಹವಾದ ಕರ, ದಂಡ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮಾಸಿಕ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸದ್ಭಕ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ವಿವರಗಳು;

(ಉ) ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ವಾಹನಗಳ ಚಲನವಲನಗಳ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಜಿ.ಪಿ.ಎಸ್. ನಿಗಾವಣೆ ಮತ್ತು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಡಾಟಾ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳ ವಿವರ ಮತ್ತು ವರದಿ;

(ಊ) ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ನಿಬಂಧನೆ ಹಾಗೂ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಡಿ ನೀಡಿರುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿರುವ ಕಾರ್ಯದ ಫಲಿತಾಂಶದ ಕುರಿತು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಹಠಾತ್ ಭೇಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸುವುದು.

(7) ಉತ್ಪಾದಕರ ವಿಸ್ತೃತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ:- ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ನಿಯಮ 2016 ಹಾಗೂ ಘನ 'ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ನಿಯಮಗಳಡಿ ಉತ್ಪಾದಕರು ಹಾಗೂ ತಯಾರಕರು ಈ ನಿಬಂಧನೆಗಳಡಿ ಹೊಂದಿರಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳ ಕುರಿತು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ನಿಗಾ ವಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಖಾತರಿ ಪಡಿಸುವುದು. ಇ.ಪಿ.ಆರ್. ನ ಅಡಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ಹಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ವೆಚ್ಚ, ಸಾಗಾಣಿಕೆ, ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಹಾಗೂ ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಬಳಕೆಯಾಗುವುದನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರತವಾಗುವುದು.

(8) ನಿರಂತರ ಶುಚಿ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆ ಗುಡಿಸುವಿಕೆ: ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ತನ್ನ ನಿಗದಿತ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳು, ಕೊಳೆಗೇರಿಗಳು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ತೋಟಗಳು ಹಾಗೂ ಉದ್ಯಾನ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಶುಚಿಗೊಳಿಸುವ, ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರಿಂದ ಅಥವಾ ಅಗತ್ಯ ಬಿದ್ದರೆ ಕಸ ಗುಡಿಸುವ ಯಂತ್ರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬೀದಿಯನ್ನು ಗುಡಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರವು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವಂತೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ವಾಹನಗಳ ದಟ್ಟಣೆಯಿಷ್ಟಿದೇ?, ಪಾದಚಾರಿಗಳ ದಟ್ಟಣೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ ವಹಿವಾಟುಗಳ ಪ್ರಮಾಣ, ಬಳಸುವ ಉಪಕರಣಗಳು, ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ/ಸುರಕ್ಷತೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಕಸ ಗುಡಿಸಬೇಕು, ಕಸದ ತೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಇರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ನಿಗಾವಹಿಸಬೇಕು. ಕಸ ಗುಡಿಸಲು ಹಾಗೂ ಶುಚಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಮೊರೆಕೆಗಳು, ಕಸ ಸಂಗ್ರಹ ತಟ್ಟೆಗಳು, ಉಜ್ಜಲು ಬೇಕಾಗಿರುವ ನಾರು, ಮತ್ತಿತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುವುದು. ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಶುಚಿಗೊಳಿಸಿದಾಗ, ಗುಡಿಸಿದಾಗ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸುವುದು. ಅಗತ್ಯಬಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾಗಣೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

(i) ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಅನುಕೂಲಕರವಾದ/ಹತ್ತಿರದ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೀಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಲು;

(ii) ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೀಯವಲ್ಲದ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಡಿಬ್ಬುಸಿಸಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮರಳಿ ಪಡೆಯುವ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು; ಹಾಗೂ

(iii) ಹೂಳು, ಧೂಳು, ಒಳಚರಂಡಿ ಹೂಳು ಮತ್ತಿತರ 'ಜಡ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನೆಲಭರ್ತಿ ಸಾಗಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ಹೊರಡಿಸುವ ಇನ್ನಿತರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವುದು,

(9) **ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನದ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು:-** (1) ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಬಯೋಮಿಥೇನೇಶನ್ ಹಾಗೂ ಗೊಬ್ಬರ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ ನೀಡುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು. ಅಂದರೆ ಇಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು, ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು, ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಹಾಗೂ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥವರ ಹೆಸರನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು.

(2) ಹಾಗೇ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಿಸುವವರು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಆ ಮೂಲಕ (ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಕೊಡುಗೆಯ ಮೂಲಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವು) ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಹಾಗೂ ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ತಗ್ಗಿಸುವಂತೆ ಹವರಿಗೆ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಶೇ.50ರಷ್ಟು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಕರವನ್ನು ಮನ್ನಾಮಾಡುವುದು. ಹಾಗೇ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿಯು ಇಂತಹವರಿಂದ ಗೊಬ್ಬರವು ಲಭ್ಯವಿದ್ದರೆ, ಬಿಬಿಎಂಪಿಗೆ ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ, ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುವದರಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಖರೀದಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಕೈಗೊಂಡ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಿಂದ ಬಿಬಿಎಂಪಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಉಳಿತಾಯದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ವಿನಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

(3) ಶೂನ್ಯತ್ಯಾಜ್ಯ ನೆರೆಹೊರೆಗಳು, ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳು ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರು/ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

(4) ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಲೇವಾರಿ, ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೊಳಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಶೂನ್ಯತ್ಯಾಜ್ಯ ನೆರೆಹೊರೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ ನೀಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

(10) **ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು:** (1) ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯು ತನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಾಗೂ ತಾನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳು, ಉದ್ಯಾನಗಳಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿ ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗಬೇಕು.

(2) ಹಾಗೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳು, ಆಟದ ಮೈದಾನಗಳು, ಮನರಂಜನಾ ಮೈದಾನಗಳು ಹಾಗೂ ಉದ್ಯಾನಗಳಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಸಣ್ಣ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಖರೀದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಲಿದೆ. ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ತಾನೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿ/ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರ ಮೂಲಕವೂ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದು.

(11) **ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಸುರಕ್ಷತೆ:-** (1) ಬಿಬಿಎಂಪಿ ತನ್ನ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರು ಹಾಗೂ ತಾನು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಕಸು ರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದು. ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರಕ್ಷಾ ಕವಚಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

(2) ಸಮವಸ್ತ್ರ, ಫ್ಲೋರೋಸೆಂಟ್ ಜಾಕೆಟ್‌ಗಳು, ಕೈಗವಸುಗಳು, ರೇನ್‌ಕೋಟ್‌ಗಳು, ಸರಿಯಾದ ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾಸ್ಕ್‌ಗಳನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುವುದು. ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಒಂದು ವೇಳೆ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇಲ್ಲವೇ ವಿಲೇವಾರಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅಪಘಾತಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದರೆ, ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ನಿಯಮ 2016ರ ಅಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನೀಡಿರುವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ ವರದಿ ಮಾಡುವುದು. ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಆ ನಮೂನೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಅಗತ್ಯ ಬಿದ್ದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹೊಣೆ ಹೊತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನೀಡುವುದು. ಘಟನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವುದು, ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೆಚ್ಚ, ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಅಥವಾ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಸರಿಪಡಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತಿತರ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಸೂಕ್ತ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದು.

(12) **ಕುಂದುಕೊರತೆ ಪರಿಹಾರ:** (1) ಬಿಬಿಎಂಪಿ ತನ್ನ ಕುಂದುಕೊರತೆ ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಬಲಿಷ್ಠಗೊಳಿಸುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇರುವ ಸಹಾಯ ಆಪ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ 24/7 ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು, ಕಸವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲುವುದು, ಹಾಗೇ ಈ ಉಪವಿಧಿಯನ್ನು

ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವುದು ಸೇರಿದಂತೆ ಇನ್ನಿತರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಈ ಆಪ್ತ ಮೂಲಕ ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮೊಬೈಲ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ಗಳ ಮೂಲಕವೋ, ದೂರುದಾಖಲು ಕೇಂದ್ರ ತೆರೆಯುವುದೋ, ಕಾಲ್ ಸೆಂಟರ್ ಇಲ್ಲವೇ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು. ಬಿಬಿಎಂಪಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಯಾವುದೇ ನಾಗರಿಕರು ದೂರವಾಣಿ, ಇ-ಮೇಲ್, ಅಂಚೆ ಪತ್ರ, ಮೊಬೈಲ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಮುಖಾಂತರವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮುಖತಃವಾಗಲಿ ದೂರು ದಾಖಲಿಸಬಹುದು.

(2) ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೂರಿಗೂ ಸಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸುವುದನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುವುದು. ಸೇವಾ ಹಂತದ ಒಪ್ಪಂದಗಳ (ಎಸ್.ಎಲ್.ಎ.ಗಳು) ಅನ್ವಯ, ದೂರುಯಾವ ಬಗೆಯದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆಗಳೇನು, ಅದರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಖಾತರಿ ಪಡಿಸುವುದು.

(3) ಬಿಬಿಎಂಪಿ ನೌಕರರಾದ ಅಂದರೆ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರಂತ ಹವರು ತಮ್ಮ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಲಿಖಿತರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯ ಕುಂದುಕೊರತೆ ನಿವಾರಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು.

(13) ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜಾಗೃತಿ:-

(ಅ) ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯು, ಅನೌಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಂತಹವರಿಗೆ, ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ನಿಯಮ 2016 ಮತ್ತು ಉಪವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಅನ್ವಯ ಕಸವನ್ನು ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಂತೆ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು.

(ಆ) ಬಿಬಿಎಂಪಿ ತಾನಾಗಿಯೇ ಅಥವಾ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತರಾಗಿರುವವರ ಮೂಲಕ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರನಿಗೂ, ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ನಿಯಮ ಹಾಗೂ ಉಪವಿಧಿಯ ಕುರಿತು ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು. ಆ ಮೂಲಕ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿತ ಹಾಗೂ ಕುಂದು ಕೊರತೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.

(ಇ) ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ತನ್ನ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಸುವವರು, ಪರವಾನಗಿ ಪಡೆದಿರುವ ಗುಜರಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಪುನರ್ಬಳಕೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಂತಹ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಕಂಟೇನರುಗಳು/ಕಸದ ತೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವವರು, ಬಿಬಿಎಂಪಿಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಂತಹ ಪುನರ್ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಹೀಗೆ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಸಂಗತಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು. ಈ ಮೂಲಕ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಬೆಂಬಲ ಹಾಗೂ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

(ಈ) ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯ ಸಂಪರ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಕರ್ತರ ಮುಖಾಂತರ ವಾರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಗಾವಾರು ವಿಂಗಡನೆ ಸಾಧಿಸಲು, ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದ ಉತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಾರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು.

(14) ಬಿಬಿಎಂಪಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ಶೂನ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಆವರಣವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಕಛೇರಿ ಆವರಣದಲ್ಲೇ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಸುವುದು:- (1) ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ (ಕೇಂದ್ರ, ರಾಜ್ಯ, ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತ) ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಛೇರಿ ಆವರಣವನ್ನು ಶೂನ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಆವರಣವ ನ್ನಾಗಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇತರರಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

(2) ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ತಾವು ವಾಸಿಸುವ ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ. ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿಯೇ ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಇತರಮನೆಗಳವರೂ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಂತೆ ಮಾದರಿಯಾಗಬೇಕು.

(15) ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ನಿಧಿ:- ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹೂಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ತನ್ನ ವಾರ್ಷಿಕ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ನಿಧಿಯನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು 2016ರಡಿ ಮತ್ತು ಸದರಿ ಉಪನಿಯಮಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕೊರತೆ ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಅನುದಾನವನ್ನು ಕೋರಬೇಕು.

(16) ತ್ಯಾಜ್ಯ ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವುದು:- ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಅನಗತ್ಯ ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್ ವಸ್ತುಗಳು, ಎಸೆಯುವಂತಹ ವಸ್ತುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬಾರದು. ಹಾಗೇ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳ ಮೂಲಕ ಇವುಗಳು ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗದಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವಿಕೆ, ಮರು ಬಳಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಪುನರ್ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದೇ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳಾಗಲಿವೆ.

(17) ಹಳೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ:- ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ನಿಯಮ 2016ರ ಅಡಿ, ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತೆರೆದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸುರಿಯುವ ಪರಂಪರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಿಪಿಸಿಬಿ ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಹಳೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಅನ್ವಯ ಜೈವಿಕ-ಗಣಿಗಾರಿಕೆ (ಬಯೋಮೈನಿಂಗ್) ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ-ಪರಿಹಾರದ (ಬಯೋರೆ ಮೆಡಿಯೇಶನ್) ಮೂಲಕ ಕಸ ಸುರಿಯುವ ಹಳೆಯ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು. ಈ ಹಳೆಯ ಕಸಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಮುಚ್ಚುವ ಮೂಲಕ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನಾಹುತವಾಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸುವುದು.

(18) ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು:- (1) 11-03-2016ರಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಫ್‌ಇಇ/17/ಇಪಿಸಿ/2012 ದಿ. 11.03.2016ರನ್ವಯ ಹಾಗೂ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯ ಸುತ್ತೋಲೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಿಒಎಂಎಂ/ಪಿಆರ್/774/2016-17, ದಿನಾಂಕ 04-05-2016ರ ಅನ್ವಯ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಳಕೆ ನಿಯಮ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

(2) ಆ ಬಳಿಕವೂ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾದಲ್ಲಿ, ಸಂಖ್ಯೆ. ಸಿಒಎಂಎಂ/ಪಿಆರ್/774/2016-17 ದಿನಾಂಕ:04-05-2016ರ ಸುತ್ತೋಲೆ ಅಡಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ದಂಡಕ್ಕಿಂತಲೂ ಐದು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

(3) ಆ ಬಳಿಕವೂ ನಿಯಮದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾದಲ್ಲಿ, ಎಚ್ಚರಿಕೆಗೆ ಕಿವಿಗೊಡದೇ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಅಂಗಡಿ, ವ್ಯಾಪಾರಗಳ ಉದ್ಯೋಗ ಪರವಾನಿಗೆಯನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ರದ್ದು ಪಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

(4) 11-03-2016 ಮತ್ತು 04-05-2016ರ ಅಧಿಸೂಚನೆಗಳ ಅನ್ವಯ ನಿಷೇಧಿತ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವ ಗ್ರಾಹಕರು ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೂ ದಂಡ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ.

(5) ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ನಿಷೇಧಿತ ಏಕ ಬಳಕೆ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಉತ್ಪಾದಕರ ಆವರಣಗಳನ್ನು ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ/ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕು.

(6) ಎಲ್ಲಾ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿದ ನಿಷೇಧಿತ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ಗಳನ್ನು ಬಿಬಿಎಂಪಿಯ ನಿಗದಿತ ಸೌಲಭ್ಯದಲ್ಲಿ ತುಂಡರಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಇವುಗಳನ್ನು ಅನುಮತಿಸಿದ ಉಪಯೋಗಗಳಾದ ರಸ್ತೆಗಳು, ಸಹ-ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಆರ್.ಡಿ.ಎಫ್. ಫೀಡ್‌ಸ್ಟಾಕ್‌ತರಹ ಬಳಸುವುದು.

ಅಧ್ಯಾಯ XIII

ಇತರೆ ವಿಷಯಗಳು

31. ಸರ್ಕಾರದ ಇತರೆ ಅಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜೊತೆ ಸಮನ್ವಯ:- ಬಿಬಿಎಂಪಿ ತನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಹಾಗೂ ಅನುಸರಣೆಯ ಸಂಬಂಧ ಇತರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ಜೊತೆ ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು.

32. ಅನುಷ್ಠಾನದ ಪರಾಮರ್ಶೆ:-ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು, ಈ ಉಪನಿಯಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಎರಡು ಬಾರಿ ಇಲ್ಲವೇ ಅಗತ್ಯ ಬಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲೇ ಪರಾಮರ್ಶಿಸುವುದು, ಮತ್ತು ಈ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೇ, ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಪರಾಮರ್ಶೆ ನಡೆಸುವುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಗುರಿ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ತಲುಪಲು ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

33. ಉಪ ನಿಯಮಗಳ ಪರಾಮರ್ಶೆ:-ಈ ಉಪ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಕನಿಷ್ಠ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಪರಾಮರ್ಶೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ಅಗತ್ಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು, ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು.

34. ಹಿಂತೆಗೆಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಉಳಿತಾಯ:- ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ ಯುಡಿಡಿ/23/ಟಿಸಿಟಿ/2004, ದಿನಾಂಕ: 06-01-2005 ಮತ್ತು ಸುತ್ತೋಲೆ ದಿನಾಂಕ: 13-08-2009 ಮತ್ತು 07-09-2009 ಅನ್ವಯ ಹಿಂತೆಗೆಯುವಿಕೆ.

ಇದರ ಅನ್ವಯ, ಈ ಹಿಂತೆಗೆಯುವಿಕೆಯು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಅಡಚಣೆಯಾಗಬಾರದು.

(ಅ) ಈ ಹಿಂದಿನ ಆದೇಶ ಹಾಗೂ ಸುತ್ತೋಲೆ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಡೆದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು; ಅಥವಾ

(ಆ) ಈ ಆದೇಶ ಮತ್ತು ಸುತ್ತೋಲೆ ಅಡಿ ಯಾವುದೇ ಹಕ್ಕು, ಸವಲತ್ತು, ಬಾಧ್ಯತೆ ಅಥವಾ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು, ಸಂಚಿತ ಅಥವಾ ಉಂಟು ಮಾಡಿರುವುದು ಸೇರಿದಂತೆ;

(ಇ) ಯಾವುದೇ ಆದೇಶ ಮತ್ತು ಸುತ್ತೋಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನಿಯಮವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವುದು ಮತ್ತು;

(ಈ) ಈ ಆದೇಶ ಮತ್ತು ಸುತ್ತೋಲೆ ಅಡಿ ಆರಂಭವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಈ ಉಪನಿಯಮಗಳು ಆರಂಭವಾದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಬಾಕಿ ಉಳಿಸುವುದನ್ನು ಈ ಉಪನಿಯಮದಲ್ಲಿನ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದು.

ಅನುಸೂಚಿ-I

ಜೈವಿಕ- ವಿಘಟನೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟನೆಯಾಗದ ಮರು ಬಳಸಬಹುದಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಅಪಾಯಕಾರಿ ಗೃಹ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಬೃಹತ್‌ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಪಟ್ಟಿ:-

ಭಾಗ-ಎ: ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಪಟ್ಟಿ:-

(i) ಚಹಾಪುಡಿ, ಮೊಟ್ಟೆ ಚಿಪ್ಪುಗಳು, ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿ ಸಿಪ್ಪೆಗಳು, ತಿಂದುಳಿದದ್ದು ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಹಳಸಿದ ಆಹಾರವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಅಡುಗೆ ಮನೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ

(ii) ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳು, ಕೊಳೆತ ಮತ್ತು ಅಥವಾ ಹಾಳಾದ ತರಕಾರಿ ಮತ್ತು ಹಣ್ಣುಗಳ ಸಾವಯವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆತ್ಯಾಜ್ಯ, (iii) ಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಮೂಳೆಗಳು

(iv) ಉದ್ಯಾನದ ಮತ್ತು ಎಲೆ ಕಸ, ಹೂವುಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ

(v) ತೆಂಗಿನ ಚಿಪ್ಪುಗಳು

(vi) ಮರ/ ಎಲೆಗಳ ಬೂದಿ

ಭಾಗ-ಬಿ: ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟನೆಯಾಗದ ಮರು ಬಳಸ ಬಹುದಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಪಟ್ಟಿ* (ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾದ ವಸ್ತುಗಳು/ಪದಾರ್ಥಗಳು):-

(i) ಪತ್ರಿಕೆಗಳು

(ii) ಕಾಗದ, ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಗರಿನ್‌ಗಳು (ನಿಯತಕಾಲಿಕಗಳು)

(iii) ಗಾಜು

(iv) ಲೋಹದ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ತಂತಿ

(v) ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್

(vi) ಅಲುಮಿನಿಯಂ ಕ್ಯಾನ್‌ಗಳು

(vii) ರೆಕ್ಲಿನ್

(viii) ರಬ್ಬರ್

(ix) ಮರ/ ಪೀಠೋಪಕರಣ

(x) ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್ ವಸ್ತುಗಳು

(xi) ಬಟ್ಟೆಗಳು

(xii) ಸ್ಟೈರೋಫೋಮ್

(xiii) ಥರ್ಮೋಕೋಲ್

*ಮೇಲೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವುದು ಮಾದರಿ ಪಟ್ಟಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ (ಅಂದರೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವಿಗಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಂಸ್ಕರಣ ಮತ್ತು ಮರು ಬಳಕೆಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ವಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ)

ಭಾಗ-ಸಿ: ಅಪಾಯಕಾರಿ ಗೃಹ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಪಟ್ಟಿ:-

- (i) ಏರೋಸಾಲ್ ಕ್ಯಾನ್‌ಗಳು
- (ii) ಬ್ಯಾಟರಿಗಳು
- (iii) ಬಿಳಿಚುಪುಡಿ ಮತ್ತು ಅಡುಗೆ ಮನೆ ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತುಚರಂಡಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು
- (iv) ಕಾರಿನ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳು, ಆಯಿಲ್ ಫಿಲ್ಟರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮತ್ತು ಬಳಕೆ ಪದಾರ್ಥಗಳು.
- (v) ತೈಲ, ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು ಮತ್ತು ದ್ರಾವಕಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಖಾಲಿ ಡಬ್ಬಗಳು
- (vi) ಪ್ರಸಾಧನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು, ರಾಸಾಯನಿಕ ಆಧಾರಿತ ಕೀಟನಾಶಕಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಖಾಲಿ ಕಂಟೇನರ್‌ಗಳು.
- (vii) ಅವಧಿ ಮುಗಿದವು ಸೇರಿದಂತೆ ಇತರ ಔಷಧಿಗಳು
- (viii) ಪೇಯಿಂಟ್‌ಗಳು, ತೈಲ, ಲೂಬ್ರಿಕೆಂಟ್‌ಗಳು, ಅಂಟು, ಧಿನ್ನರ್ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಖಾಲಿ ಕಂಟೇನರ್‌ಗಳು
- (ix) ಕೀಟನಾಶಕಗಳು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯನಾಶಕಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಖಾಲಿ ಕಂಟೇನರ್‌ಗಳು
- (x) ಫೋಟೋಗ್ರಫಿಗೆ ಬಳಸುವ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು
- (xi) ಹೊಸ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಿತಂದ ಮತ್ತನೆಯ ಫೋಮ್ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ವಸ್ತುಗಳು
- (xii) ಧರ್ಮೋಮೀಟರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಮರ್ಕುರಿ-ಧಾರಕ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು

ಭಾಗ-ಡಿ: ವೈದ್ಯಕೀಯ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಪಟ್ಟಿ:-

(ಪೂರ್ತಿ ಪಟ್ಟಿಗಾಗಿ 2016ರ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಜೈವಿಕತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ನಿಯಮಗಳ ಅನುಸೂಚಿ I ನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ)

- (i) ರಕ್ತ ಹಾಗೂ ದೇಹದ ದ್ರವದಿಂದ ಕಲುಷಿತವಾದ ಡ್ರೆಸ್ಸಿಂಗ್, ಮುಲಾಮುಪಟ್ಟಿ, ಹತ್ತಿಯ ಹೀರೊತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಮತ್ತು ಕಲುಷಿತ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಉಳಿಕೆ ರಕ್ತವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಬ್ಯಾಗ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ರಕ್ತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು
- (ii) ಆ್ಯಂಟಿ ಬಯೋಟಿಕನಂತಹ ಔಷಧೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಂತಹ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ಅಥವಾ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾದ ಔಷಧಿಗಳು, ಕೋಶನಾಶಕ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಗಾಜು ಅಥವಾ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಿರಡೆಗಳು, ಸೀಸೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ.

(iii) ರಕ್ತ ಅಥವಾ ದೇಹದ್ರಾವಕವನ್ನು ಮತ್ತಿಕೊಂಡ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾದ ನಾರು, ಚಾಪೆಗಳು.

(iv) ಟ್ಯೂಬ್‌ಗಳು, ಬಾಟಲ್‌ಗಳು, ದೇಹದೊಳಕ್ಕೆ ತುರಿಸಲಾದ ಟ್ಯೂಬ್‌ಗಳು, ತುರುನಳಿಗೆ, ಮೂತ್ರದ ಬ್ಯಾಗ್‌ಗಳು, ಸೂಜಿಗಳು, ಚಿಕ್ಕ ಚಾಕುಗಳು, ಬ್ಲೇಡ್, ಸಿರಿಂಜ್ (ಸೂಜಿ ಇಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಸೂಜಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಸಿರಿಂಜ್‌ಗಳು) ಮತ್ತು ವ್ಯಾಕುಟೇನರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಕೈಗವಸುಗಳು.

ಭಾಗ-ಇ: ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಪಟ್ಟಿ:-

(i) ಪೀಲೋಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಾದ ವಾರ್ಡ್‌ರೋಬ್‌ಗಳು, ಟೇಬಲ್‌ಗಳು, ಕುರ್ಚಿಗಳು, ಶೂರ್ಮಾಕ್‌ಗಳು, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಟೇಬಲ್‌ಗಳು, ಹಾಸಿಗೆಗಳು, ಮಂಚಗಳು, ಊಟದ ಟೇಬಲ್, ಸೋಫಾಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ.

(ii) ಅಡುಗೆಮನೆ ಪಾತ್ರೆಗಳು

(iii) ಹಾಸಿಗೆಗಳು

(iv) ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಾರದಿರುವ ಸಂಗೀತ ಸಾಧನಗಳು.

ಅನುಸೂಚಿ-II

ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಮತ್ತು/ ಅಥವಾ ಅದರ ಏಜೆನ್ಸಿ/ಸೇವಾದಾರರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪಡೆಯದೇ ಇರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿವರ ಸಲ್ಲಿಕೆಯ ನಮೂನೆ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳು	ವಿವರ
1.	ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸ ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ: ಈಮೇಲ್:	
2.	ತ್ಯಾಜ್ಯಉತ್ಪಾದಕರ ವಿಧ ಕುಟುಂಬಗಳು ವಾಣಿಜ್ಯ ಅಂಗಡಿ ಮುಂಗಟ್ಟುಗಳು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು. ಸರ್ಕಾರಿ ಕಛೇರಿಗಳು, ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ, ರಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಇತರ ಆವರಣಗಳು.	
3.	ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಇತರೇ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗಿರುವ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ ತಲಾ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ತ್ಯಾಜ್ಯ	
4.	ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವ ಮನೆಗಳು/ ಘಟಕಗಳು/ಕಟ್ಟಡಗಳು	
5.	ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾದ/ಆಯ್ದು ಸೇವಾದಾರರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸ	
6.	ವಿಘಟನೆ ಮಾಡಲಾದ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾದ/ ಆಯ್ದು ಸೇವಾದಾರರು ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ	ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
7.	ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ವಿಘಟನೆ ಮಾಡಿದ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ	
8.	ವಿಘಟನೆ ಮಾಡಲಾದ ಜೈವಿಕತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವಿವರಗಳು	
	ಕಂಪೋಸ್ಟೀಕರಣ	ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾದ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾದ ಮಿಶ್ರಗೊಬ್ಬರದ ಪ್ರಮಾಣ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾದ ಉಳಿಕೆ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ
	ಬಯೋಮಿಥೇನೇಷನ್	ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾದ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾದ ಜೈವಿಕ ಅನಿಲದ ಪ್ರಮಾಣ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾದ ಉಳಿಕೆ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ
9.	ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಜೈವಿಕವಾಗಿ ವಿಘಟನೆಯಾಗದ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ	
10.	ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಗೃಹ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ	

ಅನುಸೂಚಿ-III

ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ನೀಡಲಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೋಟಿಸ್

ಸರ್ಕಾರವು 2016 ಏಪ್ರಿಲ್ 08ರಂದು ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದ 2016ರ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ (ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ) ನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಹೊಸ ನಿರ್ಮಾಣಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಕೆಲವು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅವರೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ, ----- (ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಹೆಸರು)ಯು ಇನ್ನಿತರ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮ/ಅವಕಾಶಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಈ ಮೂಲಕ ನೀಡುವ ಸೂಚನೆ ಏನೆಂದರೆ, (i) ಪ್ರತಿ ದಿನ 10 ಕೆಜಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ (ಎಲ್ಲಾತ್ಯಾಜ್ಯ ಮೂಲಗಳಿಂದ) ಉತ್ಪಾದನೆ ಅಥವಾ (ii) 5000 ಚದರ ಮೀಟರ್ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆವರಣವಿರುವ ಬಡಾವಣೆ, ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಆವರಣ, ಟೆಕ್ನಾಲಜಿಪಾರ್ಕ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಥವಾ 10 ಕೆಜಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದರೆ, 2016 ರ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ನಿಯಮಗಳ ಅವಕಾಶಗಳು ಮತ್ತು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದ ಉಪನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ (ಈ ಜಾಲತಾಣದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯ) ಈ ನೋಟಿಸ್ ಪಡೆದ 60 ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ (ಈ ದಿನಾಂಕಕ್ಕೆ) ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು 03(ಮೂರು) ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ/ ಪಾಲುಗಳಾಗಿ (ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೀಯ, ವಿಘಟನೆಯಾಗದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಗೃಹ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ) ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಮತ್ತು ಆವರಣದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಸ್ಕರಿಸುವುದು ಸೇರಿದಂತೆ ವಿಘಟನೆಯಾಗದ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿದೆ. ಉಪನಿಯಮದಲ್ಲಿರುವ ವಿಸ್ತೃತವಾದ ಸೂಚನೆಗಳು ಈ ಜಾಲತಾಣದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ .....

ನೋಟಿಸ್ ನೀಡಿದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ತಮ್ಮ ಆವರಣದಿಂದ 10 ಕೆ.ಜಿ.ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಸ್ವಯಂಘೋಷಣೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರೂ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಎಂಬ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಬರುವರೆಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ವಯಂಘೋಷಣೆ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಒಳಪಡಲಿದ್ದು ಅದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾದ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಈ ನೋಟಿಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ (ದಿನಾಂಕ)ದಿನದಿಂದ 20 ದಿನಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿಗೆ ಈ ಸ್ವಯಂ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದ ನಂತರ ಸಲ್ಲಿಸಲಾದ/ಕಳುಹಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಸ್ವಯಂ-ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ತಕ್ಷಣ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ನೋಟಿಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ (ದಿನಾಂಕ....). 60 ದಿನಗಳ ಬಳಿಕ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರಿಗಾಗಿ.....ರೂಪಿಸಲಾಗಿರುವ 2016ರ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಅಥವಾ ಈ ಉಪನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಉಪನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿರುವಂತೆ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಘೋಷಣೆ ಸುಳ್ಳು ಎಂಬುದು ಸಾಬೀತಾದರೆ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಉಪನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ದಂಡಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ಥಳ:

ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಸಹಿ

ಅನುಸೂಚಿ-IV

ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೋಟಿಸ್ ನಮೂನೆ

ರವರಿಗೆ,

(ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರ ಹೆಸರು ಸೇರಿಸಿ)

ವಿಷಯ: ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಣ

ಶ್ರೀ/ಶ್ರೀಮತಿ/ಮೆ|

ನಿಮ್ಮ ಕಟ್ಟಡದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು/ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು (ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಹೆಸರು) ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆ ಮೂಲಕವಾಗಿ, ನೀವು 2016ರ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿನ ಅವಕಾಶಗಳು, ಉಪ-ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರುವಂತೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಂತೆ ಮೂಲದಲ್ಲೇ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದು, ಆವರಣದ ಒಳಗೇ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡುವುದು, ವಿಘಟನೆಯಾಗುವ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಆವರಣದೊಳಗೇ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡಲು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾದ/ ಆಯ್ದು ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಜೊತೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವು ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾದರೆ 20 ದಿನಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ನೀವು ಸ್ವಯಂ-ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಣ ಮಾಡಲು ಯಾವುದೇ ಆಕ್ಷೇಪ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿರುವ ಸ್ವಯಂ-ಘೋಷಣೆ ಪ್ರಪತ್ರವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯ ನಿಯೋಜಿತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ಸ್ವೀಕೃತಿ ರಸೀದಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮುಂದಿನ ಪರಿಶೀಲನಾ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡುವತನಕ ಈ ರಸೀದಿಯನ್ನೇ "ಸಾಮಾನ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ" ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಯಂ-ಘೋಷಣೆ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಉಪನಿಯಮಗಳ ಅನ್ವಯ ದಂಡಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಹಿ

ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಆಯುಕ್ತರ ಪರವಾಗಿ

ಅನುಸೂಚಿ-V

ಸ್ವಯಂ-ಘೋಷಣೆ ಅರ್ಜಿ ನಮೂನೆ
(ಸಾಮಾನ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೆ)

ನಾನು/ನಾವು/ಮೆ.** _____ ಈ ಕಟ್ಟಡದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ _____
_____ (ವಿಳಾಸ) _____ (ದೂರವಾಣಿ) _____ (ಮೊಬೈಲ್) _____
_____ (ಇ-ಮೇಲ್) ಮತ್ತು ಹೊಂದಿರುವ _____ ಪಾಲಿಕೆಯ ಅನುಭೋಗ
ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ/ ಆಸ್ತಿ ಕರ ನಿರ್ಧಾರಣ ಸಂ. _____ ಅಥವಾ ವಾಣಿಜ್ಯ
ಪರವಾನಗಿ ಸಂ. _____ ವ್ಯವಹಾರದ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆ ನಡೆಯುವ ಕಟ್ಟಡದ ಆವರಣದ ವಿವರ
_____

ನಾನು/ನಾವು/ಮೆ. _____ ಈ ಮೂಲಕ ಸ್ವಯಂ-ಘೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದು
ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕಟ್ಟಡದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ದಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ 10 ಕೆಜಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ,
ಹಾಗಾಗಿ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರಲ್ಲ.

ನಾನು/ನಾವು/ಮೆ. _____ ತಿಳಿದಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ _____ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ನಮ್ಮ ಕಟ್ಟಡದ
ಆವರಣವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಲು
ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ವೇಳೆ 10 ಕೆಜಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ
ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಈ ಸ್ವಯಂ-ಘೋಷಣೆಯು ರದ್ದಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಾನು/ನಾವು/ಮೆ ಅನ್ನು ಬೃಹತ್
ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಣ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು _____ ಬಿಬಿಎಂಪಿಯು ಹೊರಡಿಸಿದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ
ನೋಟಿಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು ಎಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ದಂಡವನ್ನು
ವಿಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

(ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಹಿ)

ಕಟ್ಟಡದ ಅನುಭೋಗದಾರ/ಮಾಲೀಕ ಇವರಿಗೆ

ಇವರಿಗೆ _____ ಬಿಬಿಎಂಪಿ

** ಅನ್ವಯವಾಗದಿರುವುದನ್ನು ಹೊಡೆದು ಹಾಕಿ

ಅನುಸೂಚಿ-VI

ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಕರ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ದರಗಳು

ಭಾಗ 1ಎ-ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಕರಗಳು

(ಎಲ್ಲಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದು)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರ ವಿಧ (ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)	ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಕರ
ಎ	ನಿವಾಸಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳು	
1	ಮೇಲ್ವಾಯದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 1000 ಚದರಡಿ ತನಕ	10
2	ಮೇಲ್ವಾಯದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 1001 ಚದರಡಿಯಿಂದ 3000 ಚದರಡಿ ತನಕ	30
3	ಮೇಲ್ವಾಯದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 3000 ಚದರಡಿಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು	50
ಬಿ	ವಾಣಿಜ್ಯ ಕಟ್ಟಡಗಳು	
1	ಮೇಲ್ವಾಯದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 1000 ಚದರಡಿ ತನಕ	50
2	ಮೇಲ್ವಾಯದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 1001 ಚದರಡಿಯಿಂದ 5000 ಚದರಡಿ ತನಕ	100
3	ಮೇಲ್ವಾಯದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 5000 ಚದರಡಿಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು	200
ಸಿ	ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಟ್ಟಡಗಳು	
1	ಮೇಲ್ವಾಯದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 1000 ಚದರಡಿ ತನಕ	100
2	ಮೇಲ್ವಾಯದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 1001 ಚದರಡಿಯಿಂದ 5000 ಚದರಡಿ ತನಕ	200
3	ಮೇಲ್ವಾಯದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 5000 ಚದರಡಿಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು	300
ಡಿ	ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳು, ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪಗಳು, ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು	
1	ಮೇಲ್ವಾಯದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 10000 ಚದರಡಿ ತನಕ	300
2	ಮೇಲ್ವಾಯದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 10001 ಚದರಡಿಯಿಂದ 50000 ಚದರಡಿ ತನಕ	500
3	ಮೇಲ್ವಾಯದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 50000 ಚದರಡಿಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು	600

ಭಾಗ 1ಬಿ- ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕಗಳು

(ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರಿಂದ ಪಾವತಿ) ಬೃಹತ್ ಉತ್ಪಾದಕರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರ ವಿಧ (ಬೃಹತ್ ಉತ್ಪಾದಕರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)	ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕ
ಎ	ಖಾಲಿ ನಿವೇಶನಗಳು	
1	ಖಾಲಿ ನಿವೇಶನಗಳು	ರೂ 0.20 ಪ್ರತಿ ಚದರ ಅಡಿಗೆ
ಬಿ	ವಾಣಿಜ್ಯ ಕಟ್ಟಡಗಳು	
1	ರೆಸ್ಪೋರಂಟ್‌ಗಳು/ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳು/ ಡಾಬಾ	-
	ಎ) 50 ಸೀಟುಗಳ ತನಕ	500
	ಬಿ) 50ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸೀಟುಗಳು	750
2	ಮೆಸ್, ಕ್ಯಾಂಟೀನ್, ಸಂಚಾರಿಕ್ಯಾಂಟೀನ್	250
3	ಬೇಕರಿ	300
4	ಕಾಫಿ/ಟೀ ಸ್ಟಾಲ್/ಸ್ವೀಟ್ ಸ್ಟಾಲ್	100
5	ಫಾಸ್ಟ್ ಫುಡ್	200
6	ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಬೀದಿಬದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು	50
7	ಮದುವೆ ಹಾಲ್, ಉತ್ಸವದ ಹಾಲ್, ಸಮುದಾಯ ಭವನಗಳು	1000
8	ಗೆಸ್ಟ್‌ಹೌಸ್/ಲಾಡ್ಜ್	750
9	ವೈನ್/ಮದ್ಯದಂಗಡಿ	-
	ಎ) ಚಿಲ್ಲರೆ	300
	ಬಿ) ಸಗಟು ಮಾರಾಟ	500
10	ಪಬ್‌ಗಳು, ಬಾರ್ ಮತ್ತು ರೆಸ್ಪೋರಂಟ್‌ಗಳು, ಕ್ಲಬ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳು	750

11	ಎಲ್ಲ ವಿಧದ ಮಾಂಸದ ಅಂಗಡಿಗಳು	500
12	ಸ್ಲಿಪ್ಪರ್-ಶೂ ಅಂಗಡಿಗಳು	300
13	ಜವಳಿ ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆ ಅಂಗಡಿಗಳು	150
	ಆಸ್ಟ್ರೇ/ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಮ್	-
14	ಎ) 50 ಹಾಸಿಗೆಗಳ ತನಕ	400
	ಬಿ) 50ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಾಸಿಗೆಗಳು	800
15	ಕ್ಲಿನಿಕ್	250
16	ಔಷಧಿ ಅಂಗಡಿ	200
17	ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರ್ ಅಂಗಡಿ	100
18	ಸಿನೆಮಾ ಮಂದಿರ	500
19	ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ವಾಹನ ಶೋರೂಂಗಳು (ಅಪಾಯಕಾರಿಯಲ್ಲದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮಾತ್ರ)	1000
20	ಸರ್ವಿಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳು/ ಆಟೋಗ್ಯಾರೇಜ್ (ಅಪಾಯಕಾರಿಯಲ್ಲದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮಾತ್ರ)	500
21	ಆಟೋಮೊಬೈಲ್ ಅಂಗಡಿ	200
22	ಸಗಟು ಹಣ್ಣು/ ತರಕಾರಿ/ ಹೂ/ ಎಳನೀರು ಅಂಗಡಿಗಳು	1000
23	ತರಕಾರಿ ಅಂಗಡಿಗಳು	500
24	ಹೂವಿನ ಅಂಗಡಿಗಳು	250
25	ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ಎಳನೀರು ಅಂಗಡಿಗಳು	400
26	ಜನರಲ್ ಸ್ಟೋರ್	50
27	ಸಗಟು/ ಸೂಪರ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳು	500
28	ಎಲ್ಲ ವಿಧದ ಹಿಟ್ಟಿನ ಗಿರಣಿಗಳು/ ಹಿಟ್ಟು ಮಾಡುವ ಗ್ರೈಂಡರ್	250
29	ಸಾಮಿಲ್ಲು	500
30	ಐಸ್‌ಕ್ರೀಮ್ ಪಾರ್ಲರ್/ ಜೂಸ್ ಸೆಂಟರ್	400
31	ಹಾಸ್ಟೆಲ್ (ಖಾಸಗಿ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳು/ಸಂಘಟನೆ)	600
	ಪೇಯಿಂಗ್‌ಗೆಸ್ಟ್	-
32	ಎ) 25 ಹಾಸಿಗೆಗಳ ತನಕ	400
	ಬಿ) 25 ಹಾಸಿಗೆಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ	800
33	ಗ್ರಾನೈಟ್ ಅಂಗಡಿ	300
34	ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳು, ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಕಛೇರಿಗಳು, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಶಾಪಿಂಗ್ ಪ್ರದೇಶ, ಮಾರ್ಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಅಂಗಡಿ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು	-
	ಎ) 1000 ಚದರಡಿ ತನಕ ನಿರ್ಮಿತ ಪ್ರದೇಶ	600
	ಬಿ) 1001 ಚದರಡಿಯಿಂದ 5000 ತನಕ ನಿರ್ಮಿತ ಪ್ರದೇಶ	1200

	ಸಿ) 5000 ಚದರಡಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿರ್ಮಿತ ಪ್ರದೇಶ	2500
35	ಗೋದಾಮುಗಳು, ಶೀತಾಗಾರಗಳು (ಅಪಾಯಕಾರಿ ಅಲ್ಲದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮಾತ್ರ)	500
36	ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು (ಕೇವಲ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಅಲ್ಲದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮಾತ್ರ)	500
ಬಿಬಿಎಂಪಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು		
	ಮದುವೆ ಹಾಲ್‌ಗಳು, ಸಮುದಾಯ ಭವನ, ಹೋಟೆಲ್, ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ನಿವೇಶನಗಳು/ ಖಾಲಿ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಡೆ ನಡೆದ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು, ಮನರಂಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು	-
37	ಎ) ಒಂದು ವಾರ ಕಾಲ	1,500
	ಬಿ) ಒಂದು ವಾರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮತ್ತು ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ	3,000
	ಸಿ) ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು	6,000
38	ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಾವೇಶಗಳಿಗೆ ಮರುಪಾವತಿಬಹುದಾದ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಠೇವಣಿ (ಒಂದು ಬಾರಿ) (ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಾವೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)	-
	ಎ) 500ರಿಂದ 5000 ಜನ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಾಗ	10,000
	ಬಿ) 5000ರಿಂದ 10000 ಜನರ ಸಮಾವೇಶ	25,000
	ಸಿ) 10,000-25,000 ಜನರ ಸಮಾವೇಶ	50,000
	ಡಿ) 25,000ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರ ಸಮಾವೇಶ	1,00,000
39	ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಾವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹ, ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣಕ್ಕೆ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕ (ಒಂದು ಬಾರಿ) (ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಾವೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)	ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ರೂ.6.00
	ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಭಗ್ನಾವಶೇಷ ತ್ಯಾಜ್ಯ	
40	ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಭಗ್ನಾವಶೇಷ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ, ಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣೆ	ಸಾಮಾನ್ಯ/ವಿಶೇಷ ಆದೇಶಗಳು/ಅಧಿಸೂಚನೆ/ ವಿಶೇಷ ನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ/ ನಿರ್ಧಾರದಂತೆ
	ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ	
41	ಗೃಹ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣವಲ್ಲದ ಎಲ್ಲಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರಿಂದ ಹುಟ್ಟುವ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ತ್ಯಾಜ್ಯ	ಪ್ರತಿ ಕೆ.ಜಿ. ಗೆ ರೂ.1.00
42	ಗೃಹ, ವಾಣಿಜ್ಯ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳು, ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪಗಳು ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ತ್ಯಾಜ್ಯ	ಪ್ರತಿ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ರೂ.2.00

43	ಮೇಲೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡದ ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳು ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆ	ಸಾಮಾನ್ಯ/ವಿಶೇಷ ಆದೇಶಗಳು/ಅಧಿಸೂಚನೆ/ ವಿಶೇಷ ನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ/ ನಿರ್ಧಾರದಂತೆ
44	ಬಿಬಿಎಂ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ(ಬಂದರು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಎಸ್.ಇ.ಝಡ್, ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟ್, ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಕೆಐಎಡಿಬಿ [ಎಂಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯು ಮಾತ್ರ] ಇತ್ಯಾದಿ) ಇತರರಿಂದ ಎಂಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯು ಸಂಸ್ಕರಣ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ ಶುಲ್ಕ	ಪ್ರತಿ ಕೆ.ಜಿ. ಗೆ ರೂ.3.00

□ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕಗಳು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಕರದ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸುವ ಶುಲ್ಕಗಳಾಗಿದ್ದು ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಭಾಗ- II ಬಿ- ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕ

(ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರಿಂದ ಪಾವತಿ)

ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ತಮ್ಮ ಕಟ್ಟಡದ ಆವರಣದಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದ ಅಥವಾ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸೇವೆಗೆ ಆಯ್ದ ಸೇವಾದಾರರ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುವ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಸೇವೆಯ ವಿಧಾನ	ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರಿಂದ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಪಡೆಯುವ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರದಂತೆ:
1.	ವಿಘಟನೀಯ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ವಿಘಟನೆಯಾಗದ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಅಪಾಯಕಾರಿ ಗೃಹ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹ, ಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣ.	ಪ್ರತಿ ದಿನಪ್ರತಿ ಕೆ.ಜಿ. ಗೆ ರೂ.4.00
2.	ವಿಘಟನೀಯ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹ, ಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣ.	ಪ್ರತಿ ದಿನಪ್ರತಿ ಕೆ.ಜಿ. ಗೆ ರೂ.3.00
3.	ವಿಘಟನೆಯಾಗದ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹ, ಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣ.	ಪ್ರತಿ ದಿನಪ್ರತಿ ಕೆ.ಜಿ. ಗೆ ರೂ.2.00
4.	ಅಪಾಯಕಾರಿ ಗೃಹ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹ, ಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣ.	ಪ್ರತಿ ದಿನಪ್ರತಿ ಕೆ.ಜಿ. ಗೆ ರೂ.2.00
5	ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹ, ಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣ.	ಪ್ರತಿ ದಿನಪ್ರತಿ ಕೆ.ಜಿ. ಗೆ ರೂ.2.00

ಅನುಸೂಚಿ-VII
ದಂಡಗಳು
(ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರ.ಸಂ	ನಿಯಮದ ಅನುಪಾಲನೆ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರ ವಿಧ	ಮೊದಲ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ದಂಡ	ಎರಡನೇ ಮತ್ತು ಪದೇ ಪದೇ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ದಂಡ
1	ಕಸ ಎಸೆಯುವುದು, ಉಗಿಯುವುದು, ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡುವುದು, ಬಯಲು ಬಹಿರ್ದೆಸೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಉಪದ್ರವ	(i) 500	(i) 1000
2.	ಈ ಕೆಳಗಿನ ಉಪನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲು ವಿಫಲವಾದರೆ: (i) ಗೃಹ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರಿಂದ (ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರಲ್ಲದವರು) (ii) ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಕಾರರಿಂದ (ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ)- ಮಿಶ್ರ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನಾನಾ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅಥವಾ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದನಾನಾ ರೀತಿಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮಿಶ್ರಣ ಸಾಗಾಟ ಮಾಡುವವರು	500 1000	1000 2000
3.	ಈ ಉಪನಿಯಮಗಳ ಅನ್ವಯ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ವಿಫಲವಾದರೆ/ ಈ ಕೆಳಗಿನವರಿಂದ ಅನಧಿಕೃತ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಕರಿಗೆ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು/ ಕಸವನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದರೆ, (i) ಸಣ್ಣ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (ii) ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಈ ಉಪನಿಯಮಗಳ ಅನ್ವಯ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾದರೆ/ ಈ ಕೆಳಗಿನವರಿಂದ ಅನಧಿಕೃತ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಕರಿಗೆ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು/ ಕಸವನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದರೆ,	(v) 1000	(v) 2000
		(ಁ) 2500	(ii) 5000
		(ಃ) 2500	(iii) 5000
4.	ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಭಗ್ನಾವಶೇಷ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಭಗ್ನಾವಶೇಷ ತ್ಯಾಜ್ಯ ರಾಶಿ ಹಾಕುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾದರೆ,	5,000/ಟನ್	10,000/ಟನ್
5.	ಯಾವುದೇ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು (ವಾಣಿಜ್ಯ ಅಥವಾ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರಲ್ಲದವರು)* ಸುಡುವುದು, ರಾಶಿ ಹಾಕುವುದು ಮತ್ತು/ ಅಥವಾ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಹೂತು ಹಾಕಿ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿದರೆ.	5,000	
6.	ವಾಣಿಜ್ಯ/ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರಲ್ಲದವರು ಸುಡುವುದು, ರಾಶಿ ಹಾಕುವುದು ಮತ್ತು/ ಅಥವಾ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಹೂತು ಹಾಕಿ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿದರೆ*		25,000
7.	ಉಪನಿಯಮದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಕರಿಗೆ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ (ಗೃಹೋಪಯೋಗಿಯಲ್ಲದ) ಮೀನು, ಕೋಳಿ ಮತ್ತು ಕಸಾಯಿಖಾನೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನೀಡುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾದರೆ ಅಥವಾ (ಗೃಹೋಪಯೋಗಿಯಲ್ಲದ) ಮೀನು, ಕೋಳಿ ಮತ್ತು ಕಸಾಯಿಖಾನೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಮುದಾಯದ ತೊಟ್ಟಿ, ಕಸದಬುಟ್ಟಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಯಾವುದೇ ಅನಧಿಕೃತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ರಾಶಿ ಹಾಕಿದರೆ.	1,000	2,000

8.	ಉಪನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಬೀದಿಬದಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಕಂಟೇನರ್/ ಕಸದ ಬುಟ್ಟಿಯನ್ನು ಇಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಮತ್ತು/ ಅಥವಾ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನೀಡದೇ ಇದ್ದರೆ.	300	500
9.	ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಣಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಉಪನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಸ್ವಯಂ- ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ	10,000	
10.	ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ರಸ್ತೆ, ಬಸ್‌ನಿಲ್ದಾಣ, ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣ, ಬೀದಿ, ಮೈದಾನ, ಪಾರ್ಕ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕಬಳಕೆಯ ಆವರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಕಾಪಾಡುವಂತೆ ಆಯುಕ್ತರು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಹೊರಡಿಸಿದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾದರೆ.	500	1,000
11.	ಕಸ ಅಥವಾ ಕೊಳಚೆ ಅಥವಾ ಇನ್ಯಾವುದೇ ಘನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟರೆ	500	1,000
12.	ಮಾಲೀಕರು ಖಾಲಿ ನಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕೊಳಚೆ, ಕಸಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ತೆರವು ಮಾಡದೇ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ ಉಂಟುಮಾಡಿದ್ದರೆ.	25,000	50,000 ರಿಂದ 1,00,000 ತನಕ
*ಬಿ.ಎ. ಸಂಖ್ಯೆ 606-2018ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 15.03.2019ರಂದು ಹೊರಡಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ (ಎನ್.ಜಿ.ಟಿ) ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ.			
ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ನಿಷೇಧದ ಜಾರಿ			
13.	ನಿಷೇಧಿತ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳ ಸಗಟು ಮಾರಾಟ, ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ.	50,000	1,00,000
14.	ನಿಷೇಧಿತ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆದಾರರು:		
	ವಾಣಿಜ್ಯಿಕ ಬಳಕೆದಾರರು	25,000	50,000
	ಗೃಹ ಬಳಕೆದಾರರು	500	1,000
*11.03.2016 ರಂದು ಹೊರಡಿಸಲಾದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ನಿಷೇಧ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಂಖ್ಯೆ. ಎಫ್‌ಇಇ 17 ಇಪಿಸಿ 2012 ಮತ್ತು ಆ ಬಳಿಕ ಬಂದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು.			

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಮಾವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಮ ಪಾಲನೆ ಮಾಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ದಂಡ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಅಪರಾಧ	ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ದಂಡ			
		ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ <5,000	5,001-10,000	10,001-25,000	>25,000
1	ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಸಿರುವುದು	2,500	5,000	10,000	50,000
2	ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ನಿಷೇಧ ಉಲ್ಲಂಘನೆ				
ಎ.	ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ & ಎನ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಪಿಪಿ ಬ್ಯಾಗ್‌ಗಳು	3,500	7,000	25,000	50,000
ಬಿ.	ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಪಾನೀಯ ವಿತರಣೆಗೆ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್/ ಥರ್ಮೋಕೋಲ್ ಬಳಕೆ	3,500	7,000	25,000	50,000

ಸಿ.	ಫ್ಲಕ್ಸ್, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಹಾಳೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಳಕೆ	3,500	7,000	25,000	50,000
3.	ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸ್ಥಳದಿಂದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಧಿಕೃತ ಸೇವಾದಾರರ ಜೊತೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದು.	2,500	5,000	20,000	40,000
4.	ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಕಸದ ಬುಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸದೇ ಇರುವುದು.	2,500	5,000	20,000	40,000
5.	ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬೇರ್ಪಡಿಸಲಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದು.	5,000	10,000	50,000	1,00,000
	ಕಟ್ಟಡದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ (ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ನಿವೇಶನದಲ್ಲಿ) ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದು ಅಥವಾ 2016 ರ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದೇ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದು	5,000	10,000	1,00,000	2,00,000

ಆಯುಕ್ತರು

ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ

ವಿಶೇಷ ಆಯುಕ್ತರು (ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಘಾ.ತ್ಯಾ.ನಿ.)

ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ